

**Stichting Markant Onderwijs / Stichting Vrije School Breda
Breda**

GECONSOLIDEERD JAARVERSLAG 2020

INHOUDSOPGAVE

A	BESTUURSVERSLAG	PAGINA
	Bestuursverslag	1
	Financiële positie 2020	38
	Resultaat	39
	Kengetallen	40
B	GECONSOLIDEERDE JAARREKENING	
B1	Grondslagen voor de geconsolideerde jaarrekening	42
B2	Geconsolideerde balans per 31 december 2020	47
B3	Geconsolideerde staat van Baten en Lasten 2020	49
B4	Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2020	50
B5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2020	
1.1	Immateriële vaste activa	51
1.2	Materiële vaste activa	51
1.5	Vorderingen	52
1.7	Liquide middelen	53
2.1	Eigen vermogen	54
2.2	Voorzieningen	54
2.4	Kortlopende schulden	55
	Model G: verantwoording subsidies OCW (geconsolideerd)	57
	Gebeurtenissen na balansdatum	58
B6	Niet uit de balans blijvende verplichtingen (geconsolideerd)	59
B7	Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten 2020	
3.1	(Rijks)bijdragen Ministerie van OCW	60
3.2	Overige overheidsbijdragen	60
3.5	Overige baten	60
4.1	Personele lasten	61
4.2	Afschrijvingslasten	61
4.3	Huisvestingslasten	62
4.4	Overige instellingslasten	62
4.4.2	Leermiddelen	62
5	Financiële baten en lasten	63
	WNT Verantwoording (geconsolideerd)	64
	Overzicht verbonden partijen	66
C	ENKELVOUDIGE JAARREKENING STICHTING MARKANT ONDERWIJS	67
D	OVERIGE GEGEVENS	
D1	Controleverklaring	88
	Ondertekening van de jaarrekening	
	BIJLAGE	
E1	Gegevens rechtspersoon per 31 december 2020	95

A BESTUURSVERSLAG

Bestuursverslag 2020

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Het schoolbestuur

- 1.1 Profiel
- 1.2 Organisatie

2. Verantwoording van het beleid

- 2.1 Onderwijs & kwaliteit
- 2.2 Personeel & professionalisering
- 2.3 Huisvesting & facilitaire zaken
- 2.4 Financieel beleid
- 2.5 Risico's en risicobeheersing

3. Verantwoording van de financiën

- 3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief
- 3.2 Staat van baten en lasten en balans
- 3.3 Financiële positie

BIJLAGEN

- A. Verslag Intern Toezicht

Voorwoord

Stichting Markant Onderwijs heeft een bijzonder jaar meegemaakt; dit geldt overigens voor alle schoolbesturen in Nederland. De Corona-periode heeft de scholen een groot deel van het jaar in zijn greep gehad. Tijdens de eerste lockdown was het nog zoeken naar de juiste werkwijze van online-onderwijs. Het aantal devices was nog niet overal toereikend, maar de tweede lockdown in december was voor de scholen een gemakkelijkere omslag. Er zijn vele nadelen te benoemen, maar er is ook een voordeel; noodgedwongen moesten veel leerkrachten sneller omschakelen en zichzelf digitale vaardigheden eigen maken. Dit bleek ook uit de monitor die we halverwege 2020 hebben uitgevoerd. Het ziekteverzuim c.q. afwezigheid in verband met verplichte quarantaines legde een groot beslag op de vervangingsmiddelen. Daarnaast waren er gelukkig ook enkele meevallers, zodat we het uiteindelijke resultaat nog redelijk konden beheersen.

Een rode draad binnen het beleid is natuurlijk het Strategisch Beleids Plan. Dat is enigszins onder druk komen te staan; de snelheid van inpassing en ontwikkeling is aangepast aan de tijd van thuiswerken, niet fysiek kunnen vergaderen etc. Toch slagen we erin om een aantal kwaliteitsslagen te maken, al wil je echter grotere stappen maken.

Dit bestuursverslag is voor het eerst geheel conform het format van de PO-raad uitgevoerd. We hopen dat het voor de lezer prettig overkomt. Alle verplichte onderwerpen staan erin en tevens wordt er aandacht besteed aan de zogenaamde horizontale verantwoording. We zijn benieuwd wat u er van vindt en houden ons aanbevolen voor tips in de toekomst.

Tot slot wil ik alle directeuren en hun teamleden bedanken voor hun geweldige inzet en flexibiliteit in 2020. Zij hebben ervoor gezorgd dat onze ruim 2000 kinderen continuïteit hebben ervaren in het onderwijs op onze scholen.

Johan van Knijff
voorzitter College van Bestuur

1. Het schoolbestuur

Stichting Markant Onderwijs verzorgt het openbaar primair onderwijs in de gemeente Breda. Zij doet dit met zeven scholen die verspreid liggen in de stad Breda en in de dorpen Bavel, Prinsenbeek, Teteringen en Ulvenhout.

Het schoolbestuur bestaat uit een College van Bestuur met een voorzitter. Het managementteam van elke school bestaat uit een directeur, team- of bouwcoördinator(en) en een IB-er (Intern Begeleider).

Het bestuur bureau bestaat uit een managementassistente (0,8 fte) en een stafmedewerker personeel en financiën (1 fte). Daarnaast zijn een bovenschools coördinator digitalisering (0,4 fte), een beleidsmedewerker onderwijs & kwaliteit (0,6 fte), en een Hoogbegaafden-specialist (0,2 fte) werkzaam. Ondersteuning op Human Resource Management vindt plaats via inhuur van een externe HRM-consultant. Ondersteuning op het gebied van financiën vindt plaats via inhuur van een externe financieel specialist van Ons Onderwijsbureau.

De directeuren van de scholen maken deel uit van het directeurenoverleg van Stichting Markant Onderwijs, het directieoverleg openbaar primair onderwijs. Dit overleg wordt voorgezeten door de voorzitter van het College van Bestuur en heeft een beleidsvoorbereidend karakter, het stimuleert bovenschools samenwerken en het leren van elkaar.

1.1 Profiel

Missie & visie

Vanuit onze missie om het beste basisonderwijs aan te bieden aan de kinderen in gemeente Breda, betekent dit voor ons dat je als organisatie vooral naar jezelf kijkt waar je kunt verbeteren. Het beste onderwijs is onderwijs van goede kwaliteit. We streven niet alleen naar de hoogste cognitieve opbrengsten; we hechten ook veel waarde aan het welbevinden van het kind. We creëren een veilige omgeving waarin het kind zich kan ontwikkelen tot een volwaardige burger in de Nederlandse maatschappij. Daarnaast is er aandacht voor kunst en cultuur én bewegen. We bereiden onze leerlingen niet alleen voor op de arbeidsmarkt van morgen, maar ook op het leven in de wereld van morgen met aandacht voor de omgeving en gemeenschapszin.

Plezier, veiligheid, en vertrouwen zijn nodig om tot leren en ontwikkelen te komen. In saamhorigheid werken, leren en leven ter voorbereiding op de toekomst van morgen. Dat geldt niet alleen voor de kinderen, dat geldt voor iedereen binnen Stichting Markant Onderwijs. We doen het samen, waarbij samen staat voor 'in betrokkenheid samen zijn, samen werken, samen leren en samen leven, waarbij het kind centraal staat'. Betrokkenheid heeft een directe relatie met je verantwoordelijk voelen voor je eigen leer- en ontwikkelproces en je daarop laten aanspreken. Medewerkers zijn trots om te werken op een van onze scholen. Stichting Markant Onderwijs is ook trots op zijn medewerkers, welke zich telkens verder ontwikkelen tot de best mogelijke onderwijsprofessionals.

Samen werken komt ook tot uitdrukking in het samenwerken met ouders en met anderen in de omgeving. Wij zoeken actief verbinding met onze omgeving vanuit wederzijdse, niet-vrijblijvende betrokkenheid. We stellen ons daarbij steeds de vraag 'wat kunnen wij samen doen om onze leerlingen optimaal te begeleiden in hun ontwikkeling?' Wij staan open voor ideeën van anderen en stimuleren alle betrokkenen rondom ons onderwijs om met ons mee te denken, te praten en te doen. Stichting Markant Onderwijs biedt aan de scholen ruimte voor innovatie. We bieden ouders

en leerlingen een grote diversiteit aan schoolconcepten én heel specifieke innovaties. Wij spelen zichtbaar in op de uitdagingen van de grote ontwikkelingen in de samenleving. Dit vertalen wij samen met onze partners naar uitdagende nieuwe onderwijsvormen.

Samen leren doen wij in alle lagen binnen Stichting Markant Onderwijs door kennis en ervaringen uit te wisselen. Maar ook door te delen, te leren met en van elkaar en door elkaars talenten en sterke punten te benutten. Daarnaast stellen we onze medewerkers in de gelegenheid leer- en werkervaring op te doen binnen de gehele organisatie. In en tussen onze scholen zijn medewerkers actief om te leren. Daar wordt het onderwijs ontwikkeld door en met de professionals. Onderwijsverbetering en -innovatie worden op allerlei terreinen gestimuleerd en gefaciliteerd. Innovatieve schoolconcepten horen bij Stichting Markant Onderwijs.

Samen leven komt tot uiting door het feit dat elke school van Stichting Markant Onderwijs een herkenbare en aantrekkelijke positie in de wijk/dorp, in de stad Breda en de regio heeft. Voor kinderen en ouders is deze school een plek waar men graag is. Het welbevinden van onze leerlingen staat voorop in ons denken en handelen. In het leven van kinderen neemt de school een belangrijke plaats in. Het onderwijs op onze scholen draagt bij aan de ontwikkeling tot volwassenheid van al onze kinderen. De school en de leerkracht doen ertoe!

Wij willen de kinderen leren om te zorgen voor elkaar en voor de wereld om hen heen. Dus verbinden wij ze met de wereld om ons heen en richten wij onze blik naar buiten. We halen de maatschappij naar binnen door aan te sluiten op actuele maatschappelijke ontwikkelingen.

Strategisch beleidsplan

Voor Stichting Markant Onderwijs zijn de volgende 5 speerpunten van betekenis in de komende planperiode:

1. Onderwijs en kwaliteit
2. HRM-HRD en ontwikkeling medewerkers
3. Profilering en marketing
4. Passend onderwijs
5. Financiën en beheer

Klik [hier](#) voor ons strategisch beleidsplan 2020-2024

Toegankelijkheid & toelating

Zoals blijkt uit de missie is de kernactiviteit van Stichting Markant Onderwijs het realiseren van kwalitatief hoogwaardig openbaar onderwijs in de gemeente Breda en het zorg dragen voor de continuïteit daarvan. Alle scholen van Stichting Markant Onderwijs staan open voor alle kinderen ongeacht hun geloofsovertuiging en/of afkomst. Stichting Markant Onderwijs heeft zowel oog voor leerlingen met onderwijsachterstanden en beperkingen als voor hoogbegaafde kinderen.

De toegankelijkheid van het onderwijs is onlosmakelijk verbonden met het openbare karakter van Stichting Markant Onderwijs, gericht op het aanbieden van diverse onderwijsconcepten en arrangementen. De missie en visie zijn vertaald in het Strategisch Beleids Plan 2020-2024, zie de link hierboven.

Het openbaar onderwijs is algemeen toegankelijk binnen de zorgmogelijkheden van Stichting Markant Onderwijs als geheel en van de afzonderlijke scholen in het bijzonder. Stichting Markant Onderwijs streeft naar een veilige en stimulerende leeromgeving. Dit betekent dat gewerkt wordt in een veilig pedagogisch klimaat waarin naast ruime aandacht voor cognitieve aspecten ook

ruimte is voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en zelfstandigheid van de leerlingen. De 7 scholen van Stichting Markant Onderwijs hebben onderscheidende onderwijsconcepten, waaronder Jenaplan en Montessori onderwijs. Alle scholen geven op eigen wijze vorm aan vernieuwend onderwijs. Profilering op schoolniveau wordt vanuit het bestuur nadrukkelijk gestimuleerd.

We bereiden onze leerlingen niet alleen voor op de arbeidsmarkt van morgen, maar ook op het leven in de wereld van morgen met aandacht voor de omgeving en gemeenschapszin. Op onze scholen leren kinderen in vrijheid te denken, keuzes te maken en onafhankelijk te zijn. Ons personeel beseft dat het onderwijs in samenwerking met ouders de voorwaarden moeten scheppen voor een mooie toekomst voor elk kind. Onze scholen willen in algemene zin van maatschappelijke betekenis zijn en voor elk individueel kind een veilige basis om zich te ontwikkelen tot volwassene.

1.2 Organisatie

Contactgegevens

- Stichting Markant Onderwijs
- Bestuursnummer 41869
- Cosunpark 21 – 4814 ND - Breda
- 076-5289360
- info@markantonderwijs.nl
- www.markantonderwijs.nl

Bestuur

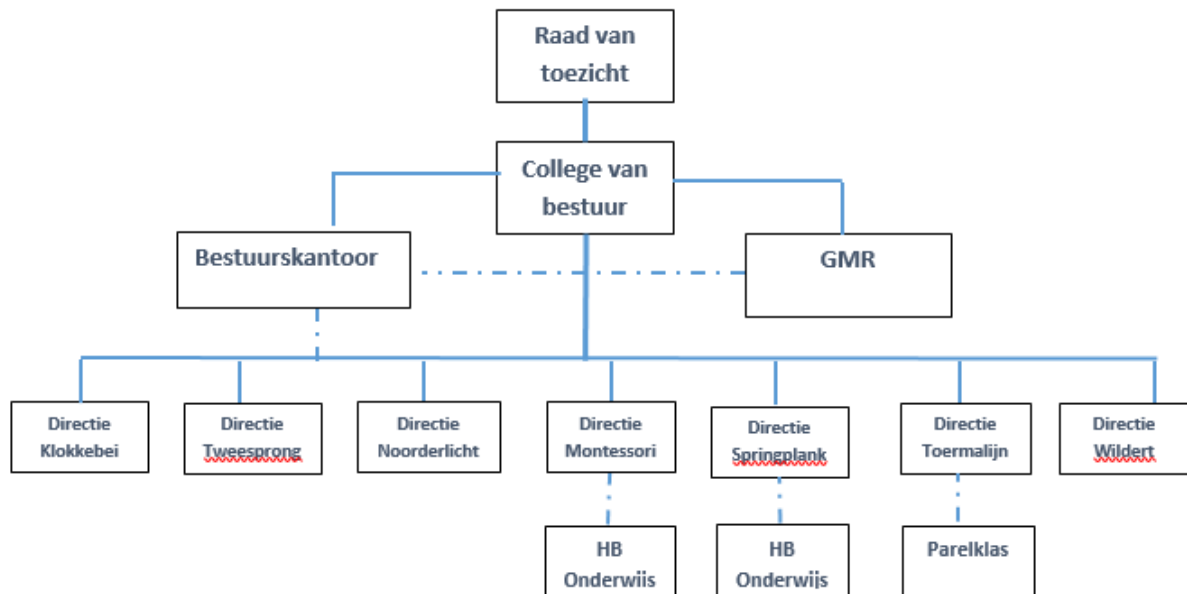
- De heer drs. Johan van Knijff
- Voorzitter College van Bestuur
Dit College van Bestuur is tevens College van Bestuur van Stichting Vrije School Breda. Beide vormen een zo genoemde personele unie, waarbij beide stichtingen juridisch onafhankelijk van elkaar functioneren, maar in persoon wel dezelfde bestuurder hebben. Dat geldt ook voor de Raad van Toezicht van beide stichtingen
- Nevenfuncties: Lid van het DB van BreedSaam en lid arbeidsvoorwaardencommissie PO-Raad

Scholen

- OBS De Toermalijn - Zuster Boomaarsstraat 4 - 4854 KE Bavel - www.obsdetoermalijn.nl
- OBS De Klokkebei - Sterstraat 1 - 4851 BG Ulvenhout - www.deklokkebei.nl
- OBS De Springplank - Kriekenstraat 43 - 4847 HE Teteringen - www.obsdespringplank.net
- OBS De Tweesprong - Kapelstraat 15 - 4817 NX Breda - www.obsdetweesprong.nl
- OBS Het Noorderlicht - Cornelis Florisstraat 25 - 4827 CN Breda - www.bshetnoorderlicht.nl
- OBS De Wildert - Twaalfbunder 2 - 4823 BJ Breda - www.obswildert.nl
- Montessori+ Breda - Jan Nieuwenhuyzenstraat 15 - 4818 RH Breda - www.montessoriplus.nl
Locatie Prinsenbeek - Straatweide 30 – 4841 ND Prinsenbeek - www.montessoriplus.nl

Onze scholen zijn te vinden op de website van scholenopdekaart.nl

Organisatiestructuur

Intern toezicht

- De heer drs. J.A. (Jan) van Dijk, voorzitter
- Mevrouw D.M. (Daphne) Heeroma MCM, lid
- Mevrouw S.C.M. (Suzanne) Josephi, lid
- Mevrouw drs. R.G. (Rachel) de Kort RA, lid
- De heer mr. M.E. (Mark) Pijning, lid

Het verslag Intern Toezicht is te vinden in bijlage A.

De (Gemeenschappelijke) Medezeggenschap (hierna te noemen GMR)

De dialoog met de ouders van de leerlingen van de Markantscholen vindt op bestuursniveau plaats via de GMR en op schoolniveau via de Medezeggenschapsraad (hierna MR) van elke school. GMR en de MR kennen naast een oudergeleding een personeelsgeleding. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van GMR en MR zijn vastgelegd in reglementen. Daarnaast kent elke school een Ouderraad, die vooral ondersteuning verleent bij de organisatie van allerlei activiteiten. Het beleid ten aanzien van de dialoog met ouders wordt mede gestuurd door de uitkomsten van het tweejaarlijkse tevredenheidonderzoek.

In de GMR zijn alle scholen vertegenwoordigd met een leerkracht en een ouder. Daarmee is de omvang van de GMR bepaald op 14 leden. De GMR heeft in het schooljaar 2020 vijf maal vergaderd. Belangrijke bespreekpunten waren: Strategisch Beleids Plan 2020-2024, Werkverdelingsplan, Professioneel statuut, Functieboek, Corona gerelateerde zaken, Jaarrekening en Begroting 2020.

Verbonden partijen

Er is regelmatig contact met onderstaande partijen.

Ouders, leerlingen en medewerkers	Uitwisseling schoolse zaken, kennisoverdracht
Gemeente Breda	Subsidies, beheer multifunctionele gebouwen, openbaar onderwijs en de statuten
Kober Kindercentra – Partou Kinderopvang – Bloem kinderopvang – KDV Pebbels	Kinderopvangorganisaties in verschillende scholen
Administratiekantoor ONS Onderwijs	Verzorging gehele administratie van Markant Onderwijs/Wijs Accountants
Arbo Unie Breda	Ondersteuning arbeidsomstandighedenbeleid en verzuim
PO-Raad, VOS/ABB	Branche organisaties
Avans Hogeschool/NCOI	Opleidingsorganisatie
RSV Breda e.o.	Passend onderwijs voor elk kind
Leswerk	Oplossen vervangingsproblematiek in het PO
Bestuurlijk Overleg Breda (BOB)	Overkoepelende samenwerkingsverband van alle besturen PO en VO
Coöperatie BreedSaam	Verantwoordelijk voor huisvesting van PO en speciaal onderwijs in gemeente Breda

Klachtenbehandeling

Er is 1 klacht ontvangen in 2020. Deze klacht is **naar tevredenheid** opgelost, de leerling is op een andere school van Markant geplaatst.

Klik [hier](#) voor het Klachtenbeleid.

Juridische structuur

Stichting Markant Onderwijs is een stichting zonder winstoogmerk met als activiteit het verzorgen van basisonderwijs aan leerplichtigen en het in stand houden van openbare scholen voor primair onderwijs overeenkomstig artikel 46 van de Wet op het Primair Onderwijs. Het bestuur van de stichting bestaat uit een college van bestuur met een voorzitter. Een Raad van Toezicht houdt toezicht op de bestuurder en adviseert hem.

Governance

In 2020 zijn de volgende regelingen aangepast met betrokkenheid van GMR en Raad van Toezicht:

- Vergoedingsregeling verhuiskosten
- Vergoedingsregeling zakelijke reis- en verblijfkosten
- Professioneel statuut
- Functieboek Markant Onderwijs
- Personeelshandboek Markant Onderwijs

Functiescheiding

Het bestuur en toezicht werkt volgens het raad-van-toezichtmodel. Het bevoegd gezag (College van Bestuur) van de stichting bestuurt de scholen, de raad van toezicht oefent intern toezicht uit op het bestuur. Het bevoegd gezag is eindverantwoordelijk en aansprakelijk voor het besturen van de scholen. De leden van de raad van toezicht zijn verantwoordelijk en aansprakelijk voor de wijze waarop zij het toezicht op het bestuur uitoefenen.

Code goed bestuur

Stichting Markant Onderwijs hanteert de [Code Goed Bestuur in het primair onderwijs](#) van de PO-Raad, vastgesteld in november 2019. College van Bestuur en Raad van Toezicht bespreken jaarlijks de noodzaak tot nadere maatregelen. De stichting maakt ook gebruik van een besturingsmodel en managementstatuut.

2.

Verantwoording van het beleid

2.1 Onderwijs & kwaliteit

Onderwijskwaliteit

Vanuit de overtuiging dat het voor elke school belangrijk is om voortdurend en op gestructureerde wijze te werken aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs, focussen we ons op onderwijskwaliteit. Daarbij gaat het primair om het dagelijks pedagogisch en didactisch handelen van een leerkracht in de klas.

Vanuit onze missie om het beste basisonderwijs aan te bieden aan de kinderen in de gemeente Breda, betekent dit voor ons dat je als organisatie vooral naar jezelf kijkt waar je kunt verbeteren. Het beste onderwijs is onderwijs van goede kwaliteit. We streven niet alleen naar de hoogst mogelijke cognitieve opbrengsten, want we hechten ook veel waarde aan het welbevinden van het kind. We creëren een veilige omgeving waarin het kind zich kan ontwikkelen tot een volwaardige burger in de Nederlandse maatschappij.

Het programma van de Markant Academie (ons eigen scholingsinstituut) is daarom ingericht op scholing die ons beter maakt. Om te bepalen wat het aanbod van de scholing is, maken we o.a. gebruik van de analyse naar aanleiding van de schoolbezoeken, Succes!Spiegel en de audits.

Monitoring en Verantwoording

De Succes!Spiegel is ons kwaliteitszorginstrument voor monitoring en verantwoording. Het systeem bevat onder meer een Succes!dashboard, waar in één oogopslag te zien is hoe tevreden de onder-vraagden zijn over het onderwijsproces, het schoolklimaat, kwaliteitszorg en ambitie, samenwerking met ouders en imago. Daarnaast meet het ook de sociale veiligheid van de leerlingen en is het instrument te gebruiken als een zelfevaluatie. Begin 2020 kregen we naast het dashboard ook de beschikking over de spiegelrapportage van de tevredenheidpeilingen. Naar aanleiding hiervan heeft elke school een analyse gemaakt. Punten ter verbetering zijn meegenomen in de schoolplannen. November 2020 is de jaarlijkse sociale veiligheid vragenlijst onder leerlingen van groep 5-8 afgenomen. Tevens hebben de directeuren in deze maand de zelfevaluatie ingevuld. Deze zelfevaluatie wordt ook gebruikt om van en met elkaar te leren tijdens een overleg met de directeuren.

Daarnaast wordt op elke school een audit afgenomen. De onderzoeksvraag wordt vanuit het bestuur vastgesteld. Als stichting ambiëren we het beste onderwijs in Breda. De leerkracht is de belangrijkste persoon om deze kwaliteit tot stand te brengen. Kunnen differentiëren om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de onderwijsbehoefte van de leerling is een must. Om die reden is onderzocht in welke mate de leerkracht differentieert in zijn instructie, in het aanbod, in de leertijd en in de leermiddelen. Daarnaast hebben we in ons Strategisch Beleidsplan het eigenaarschap van leerlingen benoemd als speerpunt en wordt de mate waarop de leerling invloed heeft op zijn eigen leerproces ook onderzocht.

Deze audits dragen bij aan de overkoepelende kwaliteitsontwikkeling van onze scholen. In een cyclus van twee jaar komen alle scholen aan bod. In 2020 zijn 5 scholen onderzocht.

Vier keer per jaar rapporteren de directeuren middels managementrapportages aan het bestuur. Een samenvatting van deze rapportages wordt gedeeld met de Raad van Toezicht. Naast de standaard items als financiën en ziekteverzuim, wordt afhankelijk van het kwartaal gerapporteerd over:

- de voortgang van de schoolontwikkeling,
- de audit,
- het vervolgsucces van de oud leerlingen in het VO
- resultaten
- gesprekscyclus en dossiervorming
- acties tevredenheidpeilingen
- professionalisering
- leerlingaantallen
- besteding en inzet zorgmiddelen

Alle Markantscholen werken met het administratie- en leerlingvolgsysteem Parnassys. Dit maakt het mogelijk om per school de tussentijdse leeropbrengsten en eindopbrengsten op uniforme en systematische wijze te monitoren.

Hiernaast maken we gebruik van de bovenschoolse module Ultimview van Parnassys. Deze heeft een “early warning” functie met betrekking tot de tussentijdse en eindopbrengsten, de interne doorstroom en uitstroom van de leerlingen, de onderwijsresultaten en het schooladvies. Zo wordt het voor de schooldirectie(s) en het College van Bestuur mogelijk (pro)actief in te grijpen en bij te sturen in situaties waarin dat nodig is.

Alle scholen besteden stelselmatig aandacht aan het formuleren en uitvoeren van kwaliteitsbeleid. Tevens houden zij zichzelf een spiegel voor bij de opbrengsten daarvan. Iedereen werkt met een kwaliteitskalender, zodat kwaliteitszorg een zaak van het hele team is. Daarnaast wordt er gewerkt met een bovenschoolse kwaliteitskalender.

De bestuurder en de beleidsmedewerker onderwijs en kwaliteit bezoeken twee keer per jaar de school om het inhoudelijk gesprek aan te gaan over de ontwikkelingen en de vorderingen van het onderwijs in de school. Ons kwaliteitsbeleid staat [hier](#) beschreven.

Doelen en resultaten

In 2020 liep het oude strategische beleidsplan af en maakte plaats voor het nieuwe. Alle doelen op één na uit het oude strategisch beleidsplan zijn afgerond. Het schrijven van een personeelshandboek waarin alles rondom HRM is opgenomen wordt medio 2021 afgerond. Een uiteenzetting van de doelen op het gebied van onderwijskwaliteit waar we aan werkten in 2020 is hieronder weergegeven.

Beleidsvoornemens	Status doel	Reden, acties en resultaat
Alle leerkrachten beschikken over de basisvaardigheden op het terrein van digitalisering van onderwijs. Daarbij gaat het om technische vaardigheden rond het gebruik van apparatuur en software, maar ook om didactische vaardigheden rond de toepassing van digitale methodieken in de dagelijkse praktijk van het eigen onderwijs.		Door de lockdown en het afstandsonderwijs zijn het aanleren van digitale vaardigheden in een stroomversnelling gekomen. Het bleek een must voor iedere werknemer om vaardig te zijn met digitale (leer)middelen. Vermoedelijk om deze reden bleek uit de vragenlijst die in september is afgenomen dat onze werknemers behoorlijk vaardig zijn op dit gebied. Een analyse op schoolniveau is inmiddels gemaakt door de ICT-er. Vanaf 2021 wordt er gerichte scholing op individueel en groepsniveau aangeboden om de nog niet beheerste vaardigheden aan te leren.
Verder ontwikkelen van de audits door een onderzoeksvraag vanuit het bestuur toe te voegen aan de audit. De onderzoeksvraag is gekoppeld aan de doelen van het strategisch beleidsplan.		In 2020 zijn vijf scholen bezocht. In 2021 volgen de ander twee scholen. Daarna evalueren we of er aanpassingen nodig zijn. Om blijvend op onderwijskwaliteit te sturen auditeren we ook de komende jaren met bestuurlijke onderzoeksvragen, welke gekoppeld zijn aan het SBP.
Elke school biedt de leerlingen een bredere plaats voor onderzoekend en ontwerpnd leren. Door samenwerking met het bedrijfsleven maar ook door deze competenties vakoverstijgend in te zetten.		Op de scholen zelf is men er al volop mee bezig. Denk hierbij aan de geïntegreerde methodes voor wereldoriëntatie die kinderen uitdagen om onderzoekend en ontwerpnd bezig te zijn. Dit onderdeel pakken we bovenschools in januari 2021 op.
Leren van en met elkaar, zowel als directieteam, IB-team als op de scholen en school overstijgend tijdens Markantdagen en scholingen van de Markant Academie.		Directeuren zijn in 2020 met intervisie gestart. We bieden in de Markantacademie scholing aan die bijdraagt aan het vergroten van vakdidactische kennis en organiseren het zo dat leerkrachten van verschillende scholen elkaar ontmoeten. De Markant dag is dit jaar deels online georganiseerd. Twee sprekers vertelden over het kinderebrein en over het voorkomen van probleemgedrag.
De Succes!Spiegel als monitor van onderwijskwaliteit		Het instrument is geïmplementeerd en wordt jaarlijks gebruikt om de kwaliteit van ons onderwijs en de veiligheid van onze leerlingen te meten en te monitoren.

Groen = Doel is gehaald
Blauw = Proces loopt nog
Rood = Doel wordt of is niet gehaald

Toekomstige ontwikkelingen

In 2020 kregen we twee keer te maken met een lockdown waarbij de scholen moesten sluiten. Het geven van onderwijs verliep tijdens de lockdown op afstand. Kinderen hebben op een andere manier les gekregen en minder onderwijstijd genoten in deze periode.

Daarom is het Nationaal Programma Onderwijs in het leven geroepen door het ministerie. Naar aanleiding van een analyse zullen de scholen een plan schrijven. In ruil daarvoor ontvangen zij een financiële vergoeding om de plannen de komende jaren ten uitvoer te brengen. Hoe dit plan er uit komt te zien, is op het moment van schrijven nog niet bekend.

Onderwijsresultaten

Via de pagina van scholenopdekaart.nl zijn de resultaten van onze scholen in te zien.

In de tabel is af te lezen hoe de eindtoetsresultaten van onze scholen in het schooljaar 2019-2020 eruit zien. Omdat er in 2020 geen eindtoets is afgenomen, zijn de cijfers een gemiddelde van de jaren 2017-2018 en 2018-2019. In de eerste tabel worden de scholen vergeleken met de landelijk vastgestelde signaleringswaarde voor 1F en 1S/2F. Voor de Springplank en de Montessori+ valt er winst te behalen op het niveau 1S/2F.

	Schoolweging 3-jrs	Percentage 1F 3-jrs	Percentage 1S/2F 3-jrs	Landelijk gemiddelde 1F	Landelijk gemiddelde 1S/2F	Signaleringswaarde 1F	Signaleringswaarde 1S/2F
06BB - De Klokkebei	21,8	98,90%	77,80%	98,40%	74,80%	85%	63,90%
11SJ - OBS De Tweesprong	36,6	97,90%	60%	93%	49,50%	85%	35,70%
12LV - Bs het Noorderlicht	38	94,50%	43,60%	93,30%	49,20%	85%	33,90%
18GP - De Springplank	28	86,70%	50%	96,60%	63,30%	85%	50,60%
21PP - De Wildert	29,3	100%	72,60%	96,30%	62,10%	85%	49%
23PD - Montessori+ Breda	24,1	88,60%	54%	97,20%	67,20%	85%	56,60%
24BE - De Toermalijn	23,5	98,40%	62,60%	97,40%	69,50%	85%	58,60%
oranje	onder de signaleringswaarde						
groen	boven de signaleringswaarde						

De tweede tabel is dezelfde, maar dan worden de scholen vergeleken met vergelijkbare scholen die eenzelfde schoolpopulatie hebben. Hier zien we dat De Springplank en Montessori+ zowel op het niveau 1F als 1S/2F nog winst kunnen behalen. Beide scholen hebben inmiddels sterk ingezet om een verbeterslag te maken. Maar ook op De Toermalijn en Het Noorderlicht zijn we bezig om middels een verbeterplan de resultaten van de leerlingen te verhogen.

	Schoolweging 3-jrs	Percentage 1F 3-jrs	Percentage 1S/2F 3-jrs	Landelijk gemiddelde 1F	Landelijk gemiddelde 1S/2F	Signaleringswaarde 1F	Signaleringswaarde 1S/2F
06BB - De Klokkebei	21,8	98,90%	77,80%	98,40%	74,80%	85%	63,90%
11SJ - OBS De Tweesprong	36,6	97,90%	60%	93%	49,50%	85%	35,70%
12LV - Bs het Noorderlicht	38	94,50%	43,60%	93,30%	49,20%	85%	33,90%
18GP - De Springplank	28	86,70%	50%	96,60%	63,30%	85%	50,60%
21PP - De Wildert	29,3	100%	72,60%	96,30%	62,10%	85%	49%
23PD - Montessori+ Breda	24,1	88,60%	54%	97,20%	67,20%	85%	56,60%
24BE - De Toermalijn	23,5	98,40%	62,60%	97,40%	69,50%	85%	58,60%
oranje	onder signaleringswaarde vergelijkbare scholen						
groen	boven signaleringswaarde vergelijkbare scholen						

Internationalisering

De Montessori heeft voorheen een internationaliseringsbeleid gekend. De huidige directeur heeft dit afgeschaald. In 2020 is de internationale reis geannuleerd vanwege de Corona-richtlijnen.

Inspectie

Er is in 2020 geen inspectiebezoek geweest.

Visitatie

Er vond tijdens het verslagjaar geen bestuurlijke visitatie plaats.

Passend onderwijs

Als Stichting Markant Onderwijs maken wij onderdeel uit van het Regionaal Samenwerkingsverband (RSV) Breda e.o. Het 'Ondersteuningsplan Passend Onderwijs 2019-2023' van het RSV Breda e.o. is leidraad om ons streven recht te doen aan de onderwijsbehoeften van ieder individueel kind te realiseren. Vanwege de omvang van het RSV Breda e.o. wordt de dagelijkse uitvoering in meerdere werkeenheden opgesplitst. Iedere werkeenheden spant zich in om een dekkend netwerk te realiseren waarin voor ieder kind een plek is, waar mogelijk thuisnabij in dorp of wijk. De werkeenheden krijgen meer regie over welke leerlingen zij op kunnen vangen binnen hun werkeenheden.

We verwachten dat onze scholen regie voeren op de mogelijk- en onmogelijkheden die zij hebben. Daarmee bedoelen we dat er grenzen zijn aan de ondersteuning op een school, maar dat we aan de andere kant de grens opzoeken van dat wat mogelijk is.

Iedere school heeft een ambitieus ondersteuningsprofiel vastgelegd, waarin zij hun expertise voor de werkeenheden aangeven en hun grenzen. In dit school specifiek ondersteuningsprofiel wordt ook beschreven hoe ze de basis- en lichte ondersteuning gerealiseerd hebben. Daarnaast kunnen scholen, op basis van hun expertise, hun meerwaarde aantonen voor de werkeenheden. Dit kan met behulp van de arrangementen vanuit het samenwerkingsverband. Iedere twee jaar wordt het ondersteuningsprofiel geëvalueerd en aangepast aan de actuele ontwikkelingen.

Momenteel biedt Stichting Markant Onderwijs op diverse scholen (fulltime) HB-onderwijs en daarnaast is er op een school een Parelklas. Andere scholen zijn gespecialiseerd in het onderwijs aan kinderen met een taalachterstand, de zogenaamde Onyx-scholen. Alle scholen binnen onze stichting werken aan een pedagogische aanpak in structuur, bijvoorbeeld door inzet van een methode o.a. Kanjertraining, KiVa, De Vreedzame school.

Het College van Bestuur van Stichting Markant Onderwijs heeft zitting in de Algemene Ledenvergadering (ALV) van het samenwerkingsverband.

Vanuit het samenwerkingsverband ontvangt Stichting Markant Onderwijs middelen voor lichte en zware ondersteuning. In onderstaande tabel zijn de ontvangen bedragen opgenomen.

Tabel middelen passend onderwijs

Middelen lichte ondersteuning	€ 321.180
Preventieve middelen Zware Ondersteuning	€ 52.661
Extra middelen Passend Onderwijs	€ 60.000
Middelen Arrangementen Zware Ondersteuning	€ 272.009
Middelen Arrangementen REC2	€ 22.625
Totaal	€ 728.475

De middelen voor lichte ondersteuning zijn gebaseerd op een vast bedrag per op teldatum ingeschreven leerling. Dit bedrag (€ 154 per leerling) wordt aan schoolbesturen uitgekeerd. Deze middelen verdeelt het bestuur over de scholen, naar rato van het aantal leerlingen.

De middelen zware ondersteuning (€ 25,25 per leerling) worden toegekend op basis van een aanvraag ('het groeidocument'). Vanaf 2021 worden deze middelen niet meer aan de scholen toegekend.

Eind 2017 heeft het bestuur van het Samenwerkingsverband besloten tot het toekennen van extra bijdragen aan de schoolbesturen voor de schooljaren 2018-2019 en 2019-2020. Voor beide schooljaren komt op stichtingsniveau een extra bijdrage beschikbaar van € 104.000. De extra bijdragen zijn met name bedoeld om de basisondersteuning op scholen verder te verbeteren.

Op OBS De Toermalijn is een Parelklas ingericht, met als doel om kinderen met een verstandelijke beperking thuis nabij onderwijs te bieden. Vanuit het samenwerkingsverband is een groepsarrangement toegekend.

Stichting Markant Onderwijs heeft de afdeling voor voltijdonderwijs aan hoogbegaafde leerlingen voortgezet; deze is ondergebracht bij Montessori+ Breda en bij Montessori+ Prinsenbeek. Per 1 augustus 2020 zijn er tevens twee groepen gevestigd in Teteringen op OBS de Springplank. Een groep 2-3 voor kinderen van 5 tot en met 7 jaar met een ontwikkelingsvoorsprong en een groep 4-5-6.

De belangstelling voor dit onderwijs is onverminderd groot. De leerlingen van de HB-afdeling komen uit Breda maar ook uit de wijde omgeving. De afdeling is niet vrij toegankelijk. Voordat een leerling wordt toegelaten wordt onderzocht of hij/zij voldoet aan bepaalde geschiktheidseisen en of de school de leerling de vereiste zorg kan bieden.

2.2 Personeel & professionalisering

Inleiding

Het primaire proces is het belangrijkste wat er in een school plaatsvindt. Alle acties moeten dan ook afgestemd worden op het beter maken van het lesgeven in de klas. Dat houdt automatisch in dat de leerkracht in de klas de meest centrale persoon is; de aansturing vanuit directie en MT is daarbij cruciaal. Het bestuur heeft de functie om bovenstaande processen te faciliteren en te stimuleren.

Doelen en resultaten

Ons eigen opleidingsinstituut Markant Academie verzorgt en faciliteert vooral opleidingen die ertoe doen. Hoe worden wij elke dag een beetje beter? Speerpunt rekenen en begrijpend lezen zijn dan ook gepland en door grote aantallen gevolgd vanuit de scholen. Veel cursussen waren gelukkig (bijna) afgerond voor de lockdown. Andere inhoudelijke thema's waren bijvoorbeeld hoogbegaafdheid en yoga met kinderen.

Het welzijn van ons personeel is van groot belang, we willen een werkgever zijn waar mensen graag willen werken en ervaren hebben dat zij belangrijk zijn. We vragen aan de andere kant ook eigen verantwoordelijkheid van onze werknemers om vitaal te blijven. Twee groepen van ongeveer 10 mensen hebben een tweetal workshops gevolgd van het vervangingsfonds. Vitaal blijven is niet de opdracht van de werkgever, maar is een gezamenlijke missie.

Het ziekteverzuim was hoog op een aantal scholen en uiteindelijk ook binnen de stichting. In dit kader staat dit even los van Corona. In de keten van begeleiding en de Wet Poortwachter bleven mensen lang ziek en in 2020 hebben we nieuwe bouwstenen gelegd om dit te beteugelen. De aanstelling van een externe HRM-adviseur heeft een belangrijke bijdrage geleverd. De adviseur bewaakt de processen, maar is ook een sparringpartner en kennisbron voor de directeur. Dat draagt bij dat de kennis up to date is voor de directeur en dat zij zich bekwaamer voelt om te handelen.

In dit kader mag de Markant-dag niet ontbreken. Deze dag wordt gebruikt om een goede spreker uit te nodigen; dit jaar over de ontwikkeling van het brein. Maar het is ook een dag van ontmoeten en leren van elkaar. Op elke school binnen Markant Onderwijs zijn prachtige ontwikkelingen, het is goed dat men daar kennis van neemt en dat men dit deelt met de collega's. Door de maatregelen vanwege corona werd dit jaar het delen beperkt op schoolniveau. Ook daar zien we dat er zelfs ook binnen een team initiatieven of werkwijzen ontstaan die gedeeld kunnen worden met de andere collega's.

De interne audits op onze scholen lopen nog; toch hebben we al een beeld. De differentiatie van de leerkracht was een bestuurlijke vraag en het eigenaarschap van de leerling was een andere. Er zijn zeker lichtpunten waarneembaar bij scholen, maar er is nog genoeg te doen. Dat is op zich niet erg, want het was voor Markant een nieuw punt en zo hebben we een mooie nulmeting en kunnen de individuele scholen het nu opnemen in hun jaarplanning.

Uitkeringen na ontslag

- Wat zijn in het verslagjaar de kosten voor uitkeringen na ontslag?

In 2020 zijn er twee personeelsleden ontslagen met een recht op een uitkering ten laste van Markant Onderwijs. Het betrof hier twee vervangers die op grond van aanstellingen bij andere werkgevers juist nu in aanmerking kwamen voor een uitkering. Op grond van het huidige reglement Participatiefonds zijn er geen kosten van deze uitkeringen ten laste van Markant Onderwijs gekomen.

- Welke maatregelen worden genomen om werkloosheidskosten in de toekomst te voorkomen? Het is niet altijd mogelijk om werkloosheidskosten te voorkomen. Zie de voorbeelden hierboven. Bij een goed aannamebeleid en een gesprekkencyclus die op orde is, kan instroom in een uitkeringssituatie beperken.

Aanpak werkdruk

De werkdrukmiddelen worden structureel door O.C.W. verstrekt aan de scholen en de teams bepalen hoe de middelen worden ingezet in het kader van werkdruk vermindering. De middelen worden integraal ter beschikking gesteld, er wordt niet afgeroomd voor bestuurlijke doelen etc. De schoolteams hebben of krijgen kennis van de beschikbare middelen op hun school en kunnen op basis daarvan een plan maken. Men moet natuurlijk wel rekening houden met de verplichtingen die aangegaan zijn in eerdere jaren. In het algemeen kunnen we stellen dat de meeste scholen de middelen inzetten voor extra leerkrachten (om b.v. de klassen kleiner te maken), onderwijsassistenten (om extra hulp te geven in de klas en om taken weg te halen bij leerkrachten), vakleerkrachten (voor b.v. gym) om de groepsleerkracht te ontlasten en een enkele school heeft nog wat besteed aan materialen. De rol van de directeur (en het bestuur) is om te wijzen op verplichtingen en om toezicht te houden op "vreemde" bestedingen.

Tijdens de vergaderingen met de directeuren is er door het bestuur op gewezen dat beperking van doelen en plannen in het jaarplan, maar ook de indeling van studiedagen, werkdruk vermindering kan optreden. Je kunt een studiedag helemaal volplannen, maar ook een deel vrijhouden voor de individuele leerkracht om zaken voor zijn klas te doen. Dat geldt ook voor een gedeelte van een teamvergadering. Verder is het belangrijk om aandacht te hebben voor de werkgroepen. Het is niet nodig om soms met 5-6 mensen in een werkgroep zitting te hebben. Vertrouw op je collega en haar professionaliteit en laat het door 3 mensen uitwerken en niet door 6.

Op niveau van Markant Onderwijs is het beschikbare budget in 2020 als volgt besteedt:

	2020
Budget Werkdrukmiddelen	501.386
Inzet:	
<i>Personeel</i>	447.904
<i>Materieel</i>	3.000
<i>Professionalisering</i>	28.000
<i>Overig</i>	22.482
Totaal	501.386

Strategisch personeelsbeleid

Binnen Markant hebben we een aantal concept-scholen zoals Montessori en Jenaplan. Het is evident dat deze scholen aparte opleidingen hebben die geënt zijn op het specifieke concept. Dat geldt ook voor scholen die weliswaar geen concept hebben, maar wel een bepaalde doelgroep bedienen in de wijk. Scholen als OBS De Tweesprong en BS Het Noorderlicht met veel "gewicht leerlingen" moeten op basis van hun specifieke problematiek een aangepast scholingsaanbod hebben.

De belangrijkste uitdaging die verwoord is in ons Strategisch Beleids Plan is natuurlijk de ambitie om het beste primair onderwijs in Breda te geven. We monitoren jonge leerkrachten met behulp van een assessment en hebben b.v. de coaching voor al onze leerkrachten georganiseerd binnen de stichting. Daarnaast zijn we ook kritisch op het functioneren van onze huidige leerkrachten. In het verleden is hier te weinig op gemonitord, maar zeker ook niet op geacteerd. Die tijd hebben we nu achter ons gelaten en we durven nu ook afscheid te nemen van leerkrachten die niet goed functioneren c.q. geen teamplayers zijn.

Om de doelen te bereiken willen we onze mensen een goed inhoudelijk aanbod doen met betrekking tot hun professionalisering. Binnen de Markant Academie en daarbuiten volgen onze mensen vooral opleidingen die ertoe doen: vakinhoudelijke kennis opdoen en pedagogische vaardigheden gaan boven het zogenaamde "punniken met hindernis-cursussen.

In 2020 hebben we natuurlijk te maken gehad met Corona. Alle scholen van Markant hebben de subsidie aangevraagd om de achterstanden aan te pakken. Door een tweede lockdown is de uitvoering wel onder druk komen te staan, maar de verlenging van deze maatregel en het grote plan dat voor elke school wordt gemaakt voor de zomer 2021 zal alles weer gaan rechtekken.

Een ander belangrijk thema is het lerarentekort. De stichting wil te boek staan als een aantrekkelijke werkgever. De werving en selectie is meer een gezamenlijke aanpak geworden in plaats van een school gebonden aanpak. Verder hebben we ingezet op een "blijve mobiliteit". Dat houdt in dat we

zorgvuldiger kijken wat mensen willen en of er zich nieuwe kansen voordoen voor personeel. Zo kan het zijn dat een school een overcapaciteit heeft aan rekenspecialisten, maar dat een andere school juist behoefte heeft aan een dergelijke specialist gezien de fase van ontwikkeling. Op deze manier kunnen we komen tot een blij match, verder zullen we altijd blijven sturen op mobiliteit bij groei en krimp.

In 2020 zijn we gestart met het samenstellen van een zogenaamd personeelshandboek. Alle bestaande documenten hebben we vernieuwd en geactualiseerd conform de huidige wet- en regelgeving. In de zomer van 2021 zullen we dit project afronden. Bij de samenstelling van dit boek hebben we samengewerkt met de HRM-afdeling van ONS Onderwijsbureau en is het in eerste instantie doorgesproken binnen de werkgroep HRM van directeuren en het voltallige DOPO. Verder wordt het handboek in een tweetal sessies besproken binnen de GMR en tenslotte nogmaals met het directeurenoverleg DOPO. De Raad van Toezicht heeft ook HRM-specialisten en deze zullen ook feedback geven in de commissie Onderwijskwaliteit en HRM. De GMR-leden is gevraagd om het hele document ook te bespreken met de personeelsgeleding in hun school en indien gewenst met al het personeel zodat de GMR voor de zomervakantie 2021 kan instemmen met het gehele handboek. Personeel en directie hebben dus een belangrijke rol bij de totstandkoming van het personeelsbeleid binnen de kaders die hiervoor gelden. Verder staat dit allemaal ook nog duidelijk beschreven in het Professioneel Statuut dat ook in 2020 is vastgesteld; dit had al eerder moeten gebeuren overigens, maar is nu dan toch uitgevoerd.

2.3 Huisvesting & facilitaire zaken

Doelen en resultaten

Per 1 januari 2015 heeft de coöperatie BreedSaam de verantwoordelijkheid van de onderwijs-huisvesting overgenomen met uitzondering van de Multi Functionele Accommodaties (hierna MFA's), waarin BS Het Noorderlicht en OBS de Springplank gehuisvest zijn. De nieuwbouw van OBS De Toermalijn is eind 2019 gestart en de school zal in zomer 2021 eindelijk in de lang verwachte nieuwbouw trekken. In het totaal heeft de planvorming en realisatie dan meer dan 10 jaar geduurd. In onze ambitie om het beste onderwijs te geven in de stad is niet alleen de leerkracht een factor. Een goed uitgerust, opgeruimd gebouw dat aan de eisen van deze tijd voldoet maakt daar ook deel van uit.

BreedSaam heeft bijna de eerste periode van 8 jaar afgerond. Momenteel vinden er gesprekken plaats met de gemeente Breda over de doordecentralisatie over de tweede periode. In deze periode zullen een paar scholen van ons onder handen worden genomen. De prioritering om tot een lijst te komen is nog niet afgerond, maar de scholen die in beeld zijn worden hierna genoemd: Montessori+Breda, OBS De Springplank en OBS De Klokkebei. OBS De Springplank is de enige school waarvan op dit moment de voorbereidingen al gaande zijn. Medio zomer 2022 zal de school een gerenoveerde locatie betrekken aan de Groenstraat. Een locatie die ruimte biedt om door te groeien naar ongeveer 250-275 leerlingen in een volledig gemoderniseerd en duurzaam gebouw.

In 2020 is voor OBS De Wildert een aantal werkzaamheden afgerond; er is geschilderd, plafonds zijn vernieuwd inclusief LED-verlichting en er is een luchtbehandelingssysteem aangelegd. Daarnaast zijn

er screens vernieuwd. Het binnenklimaat is enorm verbeterd en de school staat er prima bij en heeft een heel ander aanzicht voor de buurt.

Op dit moment lopen dus de gesprekken om de prioritering te bepalen van de Montessori+ Breda en OBS De Klokkebei in Ulvenhout. De vraag vanuit het bestuur die aantoonbaar is, wordt gericht op renovatie c.q. ingrijpend onderhoud. In de zomer van 2021 wordt er echter al veel schilderwerk bij beide scholen verricht.

Op de lange termijn wenst het bestuur voor elke school een gebouw dat voldoet aan de eisen van deze tijd inclusief duurzaamheid. Voor een aantal scholen is dit reeds bereikt. Voor andere scholen is het een kwestie van tijd of zelfs nog onzeker. Hieronder volgt een overzicht met betrekking tot de huidige stand van zaken.

Breda	BS Het Noorderlicht
Breda	OBS De Tweesprong
Breda	OBS De Wildert
Prinsenbeek	Montessori+
Bavel	OBS De Toermalijn
Teteringen	OBS De Springplank
Ulvenhout	OBS De Klokkebei
Breda	Montessori+

Groen = Doel is gehaald
Blauw = Proces loopt nog
Rood = Doel wordt of is niet gehaald/Onbekend

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

De coöperatie van BreedSaam en de daarbij samenwerkende besturen zetten zich allemaal in voor het treffen van duurzaamheidsmaatregelen. In 2020 is de zogenaamde coöperatie uitgebreid met een samenwerking op het gebied van energie en duurzaamheid. Het collectief investeert op basis van solidariteit in duurzaamheidsmaatregelen. Deze maatregelen leiden tot besparingen die naar rato voor iedereen profijt opleveren. Binnen het collectief is afgesproken dat na 5 jaar opnieuw gekeken wordt naar de hoogte van de afdrachten van alle besturen in Breda. Het collectief besteedt ook zonnepanelen aan die in 2021 op diverse al geschikte schoolgebouwen worden aangebracht. Het grootste project van BreedSaam ooit is het Talentencentrum in Bavel waar o.a. de Toermalijn wordt gehuisvest. Hier worden ook zonnepanelen aangelegd. OBS De Tweesprong komt wat later voor de zonnepanelen in aanmerking omdat eerst is gekeken naar de grootverbruikers van energie.

Naast deze maatregelen wordt er bij (ingrijpend) onderhoud of renovatie altijd gewerkt met LED-verlichting, energiebesparende Cv-ketels etc. OBS De Toermalijn is in een volledig duurzaam gebouw ondergebracht; deze school is nu zoals men dat noemt “van het gas af”. Het gerenoveerde gebouw in de Groenstraat in Teteringen dat bestemd is voor OBS De Springplank wordt ook volledig duurzaam opgeleverd in 2022; zonder gas, met zonnepanelen, etc. BreedSaam heeft dit mede tot inzet van hun beleid gemaakt in de komende jaren. Verder is de verwachting dat de overheid aanvullende eisen zal stellen ten aanzien van binnenklimaat, duurzaamheid, etc. Hopelijk gaat dit gepaard met extra budget anders wordt het moeilijk te realiseren binnen de huidige budgetten die toch al aantoonbaar te laag zijn.

2.4 Financieel beleid

Doelen en resultaten

Het ultieme doel van Stichting Markant Onderwijs is het voeren van een gezond financieel beleid, dat uiteindelijk gaat leiden tot een stabiele organisatie. Deze opdracht was voor 2020 moeilijk uitvoerbaar; de redenen zijn alom bekend maar ook het Ministerie draagt hier aan bij, terwijl zij niets liever willen dat scholen een stabiel financieel beleid voeren. In november 2019 werd er een grote som geld overgemaakt vanuit het Ministerie. Dit geld was bedoeld om de onderwijssalarissen een impuls te geven en de functiewaardering van het onderwijs ondersteunend personeel op te schalen. Het geld moest voor een groot gedeelte in februari 2020 eenmalig worden uitgekeerd en het andere uiterlijk 1 augustus 2020. Daartoe moesten we geld “overboeken” van 2019 naar 2020. In 2019 draaide we dan ook een uitermate positief resultaat veroorzaakt door het bovenstaande. In 2020 draaien we op papier een groot negatief resultaat doordat we een bedrag van ruim 400.000 euro moesten “overboeken”. De buitenstaander krijgt hierdoor een heel verkeerd beeld van de financiële huishouding van een schoolbestuur.

Een andere oorzaak van het negatieve resultaat heeft te maken met de corona periode. Er was in het begin sprake van een heel hoog ziekteverzuim (deels uit angst) en een grote vraag aan vervangingen in verband met quarantaine plicht. Later kwamen daar ook nog kosten bij voor extra handen omdat in het protocol werd opgenomen dat een leerkracht die 28 weken zwanger was iemand in de klas kon verwachten ter ondersteuning. Als eigen risicodragers voor het ziekteverzuim legde dit een groot beslag op de beschikbare middelen; zelfs de reserve (bijna 50.000 euro) werd aangesproken. De overschrijding op vervangingen bedroeg ruim 180.000 euro. We hebben dus alle creativiteit, maar ook begrotingsdiscipline moeten aanwenden om de begroting enigszins binnen de kaders te laten eindigen. Aan het einde van het kalenderjaar van 2020 ontvingen we extra middelen die samenhangen met corona. Dat heeft de realisatie in 2020 uiteindelijk een vriendelijker beeld gegeven.

Een ander belangrijk doel was een beleidsrijke begroting wat we in 2020 goed vorm hebben kunnen geven. Hiervoor hadden we een Meerjaren Investerings Plan nodig. Dit was er niet binnen Markant maar is er nu wel en dat geeft een helder inzicht in hetgeen we nodig hebben. Op deze wijze zijn de investeringen beter planbaar voor de stichting. In het verleden was er te veel sprake van golfbewegingen; in de afgelopen 2 jaar zijn er veel (extra) investeringen gedaan zodat we nu kunnen stellen dat we op orde zijn. Vanzelfsprekend blijven we investeren in goede materialen op de gebieden ICT, meubilair, methodes. We hebben dat nodig om onze ambitie waar te maken, maar met de komst van beleidsrijke begrotingen kunnen we dit nu beter financieel managen.

Toekomstige ontwikkelingen

Aan het einde van het jaar 2020 hebben we een begin gemaakt met het opschonen van de activa-bestanden. Dit proces is begin 2021 afgerond en in samenhang met het Meerjaren Investerings Plan geeft dit meer inzicht in wat we hebben en wat we in de toekomst moeten vervangen c.q. vernieuwen. Aan het einde van 2020 hebben we de eerste gelden ontvangen in verband met Corona. In 2021 worden we geacht deze uitgaven te besteden en te verantwoorden. In 2021 wordt nog een

groter plan vanuit het Ministerie geïntroduceerd. Het gaat om een grote financiële impuls voor het onderwijs in het zogenaamde Nationaal Programma Onderwijs. De exacte voorwaarden en inhoud is nog niet bekend, maar voor Stichting Markant Onderwijs gaat het om ruim 1 miljoen euro. De personele component is lastig te vervullen in deze tijden van krapte, maar we zullen de middelen verantwoord inzetten op gebieden die hopelijk ook een duurzaam effect hebben op schoolverbetering en om onze ambities waar te maken.

Het beleid zal met het hierboven gestelde doel niet veranderen, maar de valkuil waar we voor moeten waken is dat dit alles maar tijdelijk geld is. Dus de besteding zal behoedzaam moeten geschieden zonder langdurige verplichtingen aan te gaan. Per 1 januari 2023 zal naar verwachting de vereenvoudiging intreden met betrekking tot de bekostiging van het primair onderwijs. Op dit moment zijn er vele tientallen variabelen die van invloed zijn op het totaalbedrag dat het schoolbestuur ontvangt. Het aantal variabelen zal fors gereduceerd worden en een andere belangrijke aanpassing is de teldatum. Deze zal niet meer op 1 oktober zijn, maar op 1 februari. De personele bekostiging geschiedt op kalenderjaar en niet meer op schooljaar. De exacte impact op Stichting Markant is nog niet bekend maar de eerste rekenmodellen laten zien dat er een afname aan inkomsten is. De basisbekostiging is iets hoger omdat je nu eenmaal op 1 februari meer leerlingen hebt. Alles is afhankelijk van de hoogte in euro's wat je ontvangt voor elke ingeschreven leerling. De eerste teldatum volgens de nieuwe systematiek is op 1 februari 2022.

Opstellen begroting

Bij het opstellen van de begroting gaan we uit van de kaderbrief. Deze kaderbrief is besproken binnen de werkgroep financiën en wordt ook besproken in het directeurenoverleg en bij de auditcommissie van de Raad van Toezicht.

De auditcommissie van de Raad van Toezicht toetst de uitgangspunten van de kaderbrief aan het meerjarenbeleidsplan. In de Raad van Toezicht wordt vanzelfsprekend de kaderbrief ook besproken. Daarna gaat de begrotingsprocedure lopen conform hetgeen is afgesproken binnen de kaderbrief. In 2020 hebben we voor het eerst gebruik kunnen maken van een meerjaren investeringsplan voor de begroting van 2021 en verder. De concept-begroting wordt op het kantoor voorbereid en daarna wordt deze met elke directeur besproken. Naar aanleiding van deze bespreking wordt de concept-begroting aangepast en uiteindelijk vastgesteld door het College van Bestuur. De laatste fase van het begrotingsproces is het samenvoegen van alle schoolbegrotingen plus de bovenschoolse begroting. Deze totale begroting wordt besproken in de auditcommissie en ten slotte vastgesteld door de Raad van Toezicht.

Treasury

Stichting Markant Onderwijs hanteert een [Treasurystatuut](#) dat mede gebaseerd is op de regeling belenen en beleggen van het Ministerie van OC&W. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders het financierings- en beleggingsbeleid is ingericht. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen in overeenstemming met hun bestemming worden besteed. Stichting Markant Onderwijs heeft een defensief financieel beleid gevoerd. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen.

Coronacrisis

Corona werpt haar schaduw over het jaar 2020. Onderwijsinhoudelijk hebben we als scholen een veer moeten laten, financieel moet je een veer laten en qua bestuurlijke ontwikkeling moet je een

veer laten.

Het vastgestelde Strategisch Beleids Plan vindt zijn uitwerking in de schoolplannen en de daarbij horende jaarplannen. Echter de maatregelen verplichten de scholen middels een protocol van ongeveer 15 pagina's om een heleboel zaken niet meer te doen. Fysieke teambijeenkomsten werden verboden evenals scholingsbijeenkomsten welke gepland waren ter verbetering van de onderwijsinhoud. Natuurlijk zijn er wel digitale bijeenkomsten geweest, maar de impact van die bijeenkomsten is niet vergelijkbaar met fysieke bijeenkomsten waarbij interactie en maatwerk mogelijk is. We hebben als stichting en scholen niet echt stilgestaan in onze ontwikkeling, maar het tempo is aanmerkelijk trager geweest dan gewenst.

Tevens werden we door het protocol verplicht personeel en kinderen thuis te houden en vooral in het begin was niet duidelijk hoe de vervangingen geregeld moesten worden. Dit leidde tot een enorme overschrijding van de vervangingskosten om toch zo goed mogelijk de kinderen te blijven lesgeven en de ouders te ontlasten in hun "thuisopdracht". De overschrijding van onze vervangingskosten bedroeg uiteindelijk ongeveer 180.000 euro. Dit was eerst nog veel hoger, maar aan het einde van het kalenderjaar zijn we nog wat ingelopen door maatregelen te treffen. We verwachtte ook besparingen te realiseren in de kosten van b.v. schoonmaak omdat er geen kinderen op school waren echter lukte dit niet door de opgelegde hygiënische maatregelen vanuit het protocol. Dat leidde er dus toe dat er ook een overschrijding was bij de schoonmaak (middelen) van ongeveer € 33.567.

De verwarmingskosten zouden wellicht ook dalen tijdens de lockdown, maar niets is minder waar. Er werd noodopvang verplicht gesteld die zich steeds verder uitbreidde. Het is in de huidige schoolgebouwen niet mogelijk om te compartimenteren; dat betekent dus dat de gehele school verwarmd moest worden voor noodopvang en kinderopvang.

Veel scholingsbijeenkomsten waren digitaal en hebben we bij sommige scholingsbijeenkomsten vooraf aangegeven dat de impact om het digitaal te doen nihil was. Deze zijn niet doorgegaan en zodoende hebben we een kleine besparing kunnen realiseren alsook bij de Markantdag die in aangepaste vorm is doorgegaan.

Ten slotte werd er door een aantal kleine huurders/gebruikers een beroep op ons gedaan om de huur op te schorten, dat hebben we in alle gevallen gehonoreerd. Ook dit leidt tot inkomsten verlies aan de zijde van de scholen.

De begroting van 2021 is beleidsrijk ingevuld omdat er gelukkig ten tijde van de start van het begrotingsproces duidelijkheid kwam over specifieke middelen die beschikbaar zouden komen om de "nieuwe beginsituatie" na Corona te kunnen vormgeven. We spreken bewust niet over achterstanden; veel kinderen hebben ontzettend veel geleerd op een ander vlak. Er werd te veel aandacht aan de cognitieve gegeven, terwijl kinderen vooral het sociale samenzijn hebben gemist. In de aanpak voor de toekomst wordt er vooral ook aandacht besteed aan de sociaal-emotionele kant van de kinderen en aan de creatieve en sportieve kant van hun ontwikkeling. Vanzelfsprekend worden er ook plannen ontwikkelt om de cognitieve ontwikkeling te stimuleren van onze kinderen.

Allocatie van middelen

De allocatie c.q. verdeling van middelen vindt plaats op basis van het bepaalde in de [kaderbrief](#), welke elk jaar gehanteerd wordt ten behoeve van het begrotingstraject. Hierin staat op detailniveau

uitgewerkt welke middelen toebedeeld wordt aan de verschillende scholen, welke middelen worden afgeroomd voor bovenschoolse inzet en wat de kosten zijn van het bestuurlijk apparaat. Dit document is binnen de werkgroep Financiën voorbereid en ook het directeurenoverleg heeft hierover een mening kunnen vormen. In de auditcommissie van Markant Onderwijs en in de Raad van Toezicht is definitief vastgelegd dat de middelen op deze wijze gealloceerd worden.

Onderwijsachterstandenmiddelen

Binnen Markant Onderwijs zijn er 2 scholen die te maken hebben met Onderwijs Achterstandsmiddelen, bs Het Noorderlicht en OBS de Tweesprong. Het college van bestuur heeft besloten deze middelen worden toe te kennen op basis van de schoolscores van het CBS. Deze middelen blijven bij betreffende scholen, omdat de extra middelen daar nodig zijn om de achterstanden te beperken en dit ligt in het verlengde van wat in het verleden is vastgesteld op basis van de toenmalige gewichtenregeling.

Deze middelen worden ingezet voor groeps-grootteverkleining, onderwijsassistenten en extra hulp in de klas en specifieke leermiddelen en scholing.

Totaal beschikbaar per school:

Kstpl	Rek. omschr	Totaal
11SJ OBS De Tweesprong	Aanvull bekostiging onderwijsachterstandenbeleid	231.693
12LV BS Het Noorderlicht	Aanvull bekostiging onderwijsachterstandenbeleid	434.768
Eindtotaal		666.462

2.5 Interne risicobeheersings- en controlesystemen

Binnen Stichting Markant Onderwijs is in het voorjaar van 2012 een risicoanalyse opgesteld aan de hand van een elders ontwikkeld model en met behulp van input van het College van Bestuur, een aantal directeuren en de stafmedewerker Personeel en Financiën. Daaruit kwamen 5 risicogroepen naar voren. In 2019 zijn in overleg met de auditcommissie van de Raad van Toezicht nog 2 risico's toegevoegd.

1. Krimp leerlingaantal
2. Investerings
3. Concurrentiepositie en imago
4. Onderwijskwaliteit
5. Kwaliteit teams en leiding
6. Gewichtenregeling
7. Contracten

Hieronder wordt op elk van de risicogroepen nader ingegaan.

Allereerst wordt echter opgemerkt dat Stichting Markant Onderwijs de afgelopen jaren een streng financieel beleid heeft gevoerd om de structurele uitgaven in overeenstemming te brengen met de structurele inkomsten. Dat heeft tot een aantal ombuigingen in de structurele formatie geleid. Deze

maatregelen hebben effect gehad. De Inspectie van het Onderwijs heeft in het kader van het onderzoek Bestuur Gericht Toezicht vastgesteld dat de financiële continuïteit 'voldoende' is. Er zijn geen signalen vastgesteld die wijzen op een mogelijk financieel risico voor de continuïteit van het onderwijs op de korte of middellange termijn.

Risicogroep 1 Krimp leerlingenaantal

Het aantal leerlingen op niveau van de stichting is al jaren redelijk stabiel. Een serieuze daling wordt niet verwacht. In de Meerjaren Begroting over de periode 2020-2023 is voldoende natuurlijk verloop voorzien om eventuele tegenvallers op te vangen.

Risicogroep 2 Investerings

Op het gebied van investeringen laat de Meerjarenbegroting 2020 en volgende jaren geen bijzondere risico's zien. In de begroting 2020 is rekening gehouden met een behoorlijk investeringsprogramma. De daarmee samenhangende afschrijvingslasten zijn meegenomen in het meerjarig financieel perspectief en geeft geen aanleiding tot zorgen.

Risicogroep 3 Concurrentiepositie en imago.

De cijfers over 2020 laten een groei zien bij met name Montessori+ Breda en Montessori+ Prinsenbeek en OBS De Springplank. Montessori+ Breda en Montessori+ Prinsenbeek en OBS De Springplank groeien met name door de aantrekkingskracht van het HB-onderwijs. Het aantal leerlingen neemt af bij BS Het Noorderlicht, OBS De Tweesprong, OBS De Wildert, OBS De Toermalijn en OBS De Klokkebei. Dit heeft o.a. demografische oorzaken. In de ontwikkeling van het aantal leerlingen is daarnaast het keuzegedrag van ouders belangrijk. Belangrijke aspecten daarbij zijn de nabijheid van de school, de sfeer en de kwaliteit van het onderwijs.

Risicogroep 4 Onderwijskwaliteit

Zoals aangegeven in paragraaf 5.2 wordt ten aanzien van kwaliteit zorg een actief beleid gevoerd. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan deze risicogroep. In het kader van het onderzoek Bestuur Gericht Toezicht heeft de Inspectie van het Onderwijs vastgesteld dat de kwaliteitszorg van Stichting Markant Onderwijs adequaat is.

Risicogroep 5 Kwaliteit teams en leiding

Waar nodig wordt extra geïnvesteerd in schoolontwikkeling.

Risicogroep 6 Gewichtenregeling

De gewichtenregeling is met name van toepassing op BS Het Noorderlicht en OBS De Tweesprong. De regeling is recent aangepast en leidt tot een licht dalend bedrag aan inkomsten voor BS Het Noorderlicht. OBS De Tweesprong krijgt echter fors meer inkomsten door de nieuwe regeling.

Risicogroep 7 Contracten

Het komt voor dat de beëindiging van contracten niet tijdig plaatsvindt. Dat kan tot een financieel risico leiden. Door het contract management te verbeteren zal het financieel risico beperkt kunnen worden.

Teneinde de risico's zoveel als mogelijk te beperken monitort het College van Bestuur de ontwikkeling van de (financiële) prestaties en legt hier periodiek verantwoording over af aan de

Raad van Toezicht middels een Marap en Staat van Baten en Lasten. Basis hiervoor is het schoolbezoek dat het College van Bestuur elk kwartaal samen met de stafmedewerker onderwijs en kwaliteit aflegt. In de meerjarenbegroting worden de financiële risico's onderkend en wordt beoordeeld in hoeverre acties nodig zijn. Elke kwartaal rapporteert het College van Bestuur aan de Raad van Toezicht hierover via de Staat van Baten en Lasten. In de Staat van Baten en Lasten wordt ook steeds een doorrekening naar het eind van het kalenderjaar opgenomen. Verder is een aantal financiële risico's afgedekt in het procuratieschema en het vier ogen principe. In de praktijk werkt dit voldoende.

Vanaf 2019 is toch een aantal aanpassingen gedaan. Het College van Bestuur en de stafmedewerker Financiën ontvangen nu na de verwerking van facturen in Pro-Active ter fiattering de betaaloverzichten. Ook de salarisbetalingen worden vooraf ter fiattering voorgelegd aan het College van Bestuur en de stafmedewerker Financiën. Verder zal er elk kwartaal een overleg plaatsvinden met de administratief medewerkers.

Voor het opvangen van de zogenaamde restrisico's en onvoorziene calamiteiten gebruikt het bestuur in haar financieel beleid onder andere het kengetal weerstandsvermogen om te zorgen dat er voldoende eigen vermogen beschikbaar is als risicobuffer. Voor de vaststelling van de hoogte van deze buffer is gebruik gemaakt van de gewenste verhouding tussen eigen vermogen minus materiële vaste activa ten opzichte van het eigen vermogen.

De hierboven beschreven interne risicobeheersings- en controlesystemen hebben gezorgd voor het uitsluiten van bepaalde risico's en het in kaart brengen van andere risico's. Het gaat dan met name om financieel gerelateerde risico's die blijken uit de meerjarenbegroting. Deze risico's zijn als volgt om te slaan:

Risico		Max. Effect	Kans van optreden	Financieel risico
Krimp leerlingaantal	-/- 100 lln	€ 500.000	50%	€ 250.000
Investerings		€ 500.000	50%	€ 250.000
Concurrentiepositie en Imago	Demografische ontwikkelingen			€ 150.000
Onderwijskwaliteit	2 fte (zorgdossiers)	2* € 75.000	100%	€ 150.000
Kwaliteit teams en leiding		€ 200.000	50	€ 100.000
Gewichtenregeling	Nog 2 jaar	€ 200.000	50%	€ 100.000
Contracten				€ 100.000
Totaal				€ 1.100.000

Uit de tabel blijkt dat we een minimaal vermogen nodig hebben van 1,1 miljoen euro. Uit de berekening op pagina 30 blijkt dat we met een vermogen van ruim 2,5 miljoen euro ruimschoots voldoende hebben.

Daarnaast is Ons Onderwijsbureau gestart met de beschrijving van diverse financiële processen.

3. Verantwoording van de financiën

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

De ontwikkelingen in meerjarig perspectief zien toe op de enkelvoudige cijfers van Markant Onderwijs.

Leerlingen

	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Totaal aantal leerlingen	2071	2040	2045	2055	2075
06BB OBS De Klokkebei	360	330	320	320	325
11SJ OBS De Tweesprong	219	206	210	215	220
12LV BS Het Noorderlicht	259	246	235	230	230
18GP OBS De Springplank	152	175	190	210	215
21PP OBS De Wildert	128	124	130	135	140
23PD Montessori+	645	666	680	670	670
24BE OBS De Toermalijn	308	293	280	275	275

- Wat zijn de belangrijkste factoren die de ontwikkeling van het aantal leerlingen de komende jaren beïnvloeden? Hoe gaat het schoolbestuur daarop inspelen? Met name demografische gegevens spelen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van het aantal leerlingen. De aantrekkelijkheid van onderwijs aan de scholen van Markant Onderwijs zal nog meer uitgedragen dienen te worden. Projecten als Victor de Verkenner draagt daar aan bij. De scholen die Victor in school hebben staan meer in de belangstelling van nieuwe ouders. Ook het bieden van onderwijs aan Hoogbegaafde leerlingen heeft een positief effect op de ontwikkeling van de leerlingen aantallen. Kijk in dit kader maar naar de leerlingontwikkeling in Teteringen.

FTE

Aantal FTE	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Bestuur / management	7,80	7,80	7,80	7,80	7,80
Onderwijzend personeel	126,55	126,55	138	139	128
Ondersteunend personeel	20,62	20,62	20,62	20,62	20,62

- Wat zijn de belangrijkste factoren die de ontwikkeling van het aantal FTE de komende jaren beïnvloeden? Hoe gaat het schoolbestuur daarop inspelen? Vanaf 1 augustus 2021 komt er € 700,-- per leerling beschikbaar. Dit bedrag zal hoofdzakelijk opgenomen worden in de Lumpsum financiering. Voor de komende 2 jaren zal dit een positief effect hebben op de personele bezetting. Hoe de financiering er vanaf 1 augustus 2023 uit gaat zien is nog onduidelijk.

3.2 Staat van baten en lasten en balans

Staat van baten en lasten

	Vorig jaar (T-1)	Begroting verslagjaar (T)	Realisatie verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3	Verschil verslagjaar t.o.v. begroting	Verschil verslagjaar t.o.v. vorig jaar
BATEN								
Rijksbijdragen	13.026.869	12.840.012	13.305.993	13.305.368	12.940.903	13.010.477	465.981	279.124
Overige overheidsbijdragen en subsidies	283.064	158.999	190.728	170.297	170.297	170.297	31.729	-92.336
Baten werk in opdracht van derden								
Overige baten	370.487	331.650	307.949	302.390	285.929	286.074	-23.701	-62.538
TOTAAL BATEN	13.680.420	13.330.662	13.804.669	13.778.055	13.397.129	13.466.848	474.007	124.249
LASTEN								
Personeelslasten	11.170.177	11.153.015	12.207.206	11.604.550	11.395.463	11.283.648	-1.054.191	-1.037.029
Afschrijvingen	315.982	389.302	395.870	369.533	370.470	322.812	-6.568	-79.888
Huisvestingslasten	847.445	840.210	893.001	832.750	830.150	826.750	-52.791	-45.556
Overige lasten	967.006	917.419	861.502	965.377	952.377	952.377	-55.917	105.504
TOTAAL LASTEN	13.300.610	13.299.946	14.357.580	13.772.210	13.548.460	13.385.586	-1.057.634	-1.056.969
SALDO								
Saldo baten en lasten	379.810	30.716	-552.911	5.845	-151.331	81.262	-583.627	-932.720
Saldo financiële baten en lasten	-3.616	-2.475	-3.158	-3.025	-3.025	-3.025	-683	458
TOTAAL RESULTAAT	376.194	28.241	-556.069	2.820	-154.356	78.237	-584.310	-932.263

- Wat is de verklaring voor de belangrijkste verschillen tussen het resultaat in het verslagjaar en de begroting?

De verklaring voor de belangrijkste verschillen zijn: bij het opstellen van de begroting 2020 was nog geen nieuwe CAO voorzien. Hier kon dus nog geen rekening mee gehouden worden. De extra middelen die op het eind van het jaar zijn toegevoegd aan de baten (€ 208.425) van 2019 diende in belangrijke mate beschikbaar te zijn voor uitgaven in 2020. Naast het bedrag dat resteerde uit de referentiesystematiek. Deze Cao-onderhandelingen leidden begin 2020 tot extra uitgaven, nl. aanpassing van de salarissen met 4,5% per 1-1-2020 en in februari een incidentele

betaling van € 875,- per fte en 33% van het januari salaris. De laatste 2 incidentele salariscomponenten kosten bij elkaar ongeveer € 338.000. In de nieuwe CAO hebben de werkgevers eveneens de verplichting het functiebouwwerk opnieuw te beoordelen. Dit zijn allemaal extra uitgaven die in 2020 worden gerealiseerd maar waar we in 2019 extra baten voor hebben ontvangen. Van het positief resultaat over 2019 is € 430.194 in een bestemmingsreserve bijzondere en aanvullende bekostiging opgenomen. Daarnaast was er nog een bestemmingsreserve passend onderwijs van € 60.000 en een reserve ERD van € 49.712. Aan beide budgetten zal maximaal onttrokken worden.

- Andere verschillen zijn ontstaan doordat ca. € 180.000 meer uitgegeven is aan ziekte en anderszins vervanging. Deels heeft dit te maken met Corona. Ook de toename van schoonmaak(middelen) is een direct gevolg van Corona. Deze extra uitgaven worden opgevangen door o.a. extra baten in het kader van het inhaal- en ondersteuningsprogramma van de rijksoverheid.

Wat zijn de belangrijkste toekomstige ontwikkelingen in de meerjarenbegroting? Hoe is dit gekoppeld aan het beleid en de ontwikkelingen die hierop van invloed zijn die eerder benoemd zijn? In de meerjarenbegroting was nog niet voorzien de NPO-financiering schooljaren a € 700,- per leerling. Dit is pas onlangs duidelijk geworden. In een thema bijeenkomst is hierover gesproken. Een aantal scholen komen in de komende jaren in een nieuw of een gerenoveerd schoolgebouw. Dit vraagt extra investeringen die we kunnen betalen uit eerdere reserveringen. Verder hebben we meer uitgaven met betrekking tot de PR & Marketing. Een andere nieuwe uitgavenpost is de structurele inzet van een externe HRM en financieel specialist.

- Wat is de verklaring voor de belangrijkste verschillen tussen het resultaat in het verslagjaar en het resultaat in het voorgaande jaar?

Dat heeft vooral te maken met de extra middelen die in 2019 zijn verkregen via de refertesystematiek (3,14%) en de eenmalige betaling van € 208.425,-, welke bijna direct weer uitgegeven zijn in februari 2020. Verder is er extra vergoeding ontvangen voor het inhaal en ondersteuningsprogramma 2020-2021. Ca. € 70.000 is er in 2020 aan extra subsidie ontvangen en verantwoord.

Balans in meerjarig perspectief

	Realisatie vorig jaar (T-1)	Realisatie verslagjaar (T)	Begroting T+1	Begroting T+2	Begroting T+3
ACTIVA					
VASTE ACITVA					
Immateriële vaste activa	8.616	6.462	4.308	2.154	
Materiële vaste activa	2.003.479	2.127.945	1.984.210	1.876.506	1.791.969
Financiële vaste activa					
Totaal vaste activa	2.012.095	2.134.407	1.988.518	1.878.660	1.791.969
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorraden					
Vorderingen	947.821	883.619	947.821	947.821	947.821
Kortlopende effecten					
Liquide middelen	1.851.227	1.342.69	1.296.043	1.255.466	1.435.821
Totaal vlottende activa	2.799.048	2.225.788	2.243.864	2.203.287	2.383.642
TOTAAL ACTIVA	4.811.143	4.360.195	4.232.382	4.081.947	4.175.611
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	2.448.187	2.432.024	2.280.284	2.125.928	2.204.165
Bestemmingsreserves	698.848	158.942	268.654	268.654	268.654
Overige reserves en fondsen					
Totaal eigen vermogen	3.147.035	2.590.966	2.548.938	2.394.582	2.472.819
VOORZIENINGEN	166.885	160.269	186.221	190.142	205.569
LANGLOPENDE SCHULDEN					
KORTLOPENDE SCHULDEN	1.497.223	1.608.960	1.497.223	1.497.223	1.497.223
TOTAAL PASSIVA	4.811.143	4.360.195	4.232.382	4.081.947	4.175.611

- Wat zijn de belangrijkste mutaties in de balansposten ten opzichte van het voorgaande jaar? In 2019 zijn extra middelen binnengekomen, die in 2020 worden uitgegeven. Dat geeft een vertekend beeld, maar is wel te verklaren. Dit gaat om de extra salarisuitkering die in december 2019 is ontvangen en in februari 2020 is uitgekeerd aan al ons personeel.
- Wat zijn de (toekomstige) belangrijkste ontwikkelingen in de meerjarenbalans? Het effect van de extra middelen in het kader van de NPO financiering en de besteding daarvan. Op dit moment is dit nog niet helemaal duidelijk. Het gaat hier om substantiële baten (het eerste jaar 700 euro per leerling en naar verwachting in het 2^e jaar 500 euro per leerling) die een effect hebben op balanscijfers.

- Wat zijn de belangrijke (toekomstige) investeringen en ontwikkelingen in kasstromen en financiering? De investeringen zijn hieronder getotaliseerd. De afschrijvingen zijn hoger dan de jaarlijkse investeringen, hetgeen een positief effect heeft op het kasstroomoverzicht.

Aanschafprijs nieuwe investeringen	2021	2022	2023	2024
OLP 8 jaar	200.861,00	33.090,00	36.196,00	41.109,00
ICT 5 jaar	104.531,00	93.595,00	159.650,00	309.174,00
Inrichting schoolplein 20 jaar	10.000,00	11.603,00	-	-
Inventaris en apparatuur 10 jaar	2.000,00	92.324,00	28.274,00	2.000,00
Inventaris en apparatuur 20 jaar	-	-	-	-
Meubilair 20 jaar	37.000,00	32.000,00	7.000,00	7.000,00
	356.413,00	264.634,00	233.143,00	361.307,00

3.3 Financiële positie

Kengetallen

Kengetal	Realisatie Vorig jaar (T-1)	Realisatie Verslagjaar (T)	Begroting T+1	Begroting T+2	Begroting T+3	Signalering
Solvabiliteit 2	68,88	63,10	64,62	63,32	64,14	Ondergrens: <30%
weerstandsvermogen	23,00	18,77	18,50	17,87	18,47	Ondergrens: < 5%
Liquiditeit	1,87	1,38	1,50	1,47	1,59	Ondergrens: <0,75
Rentabiliteit	2,75	-4,03	0,02	-1,15	0,58	Afhankelijk van reservepositie van het schoolbestuur.
Reservepositie	>0%	<0%	<0%	<0%	<0%	Bovengrens: >0%.

Toelichting op de verschillende kengetallen:

Solvabiliteit wordt als volgt berekend: Eigen Vermogen/ Totaal Vermogen * 100%. De ondergrens is 30% maar de streefwaarde voor Markant Onderwijs bedraagt >50%. Liquiditeit wordt als volgt berekend:

Het kengetal vlottende activa/kortlopende schulden (liquiditeit) geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is om op korte termijn aan haar kortlopende schulden te voldoen. Dit kengetal zou volgens bedrijfseconomische maatstaven boven de 1,00 moeten liggen; op dat moment zouden de kortlopende schulden (ineens) voldaan kunnen worden. Stichting Markant Onderwijs heeft voor dit kengetal een streefwaarde vastgesteld van 1,50. Per 31-12-2020 bedraagt dit kengetal 1,38. Het weerstandsvermogen geeft weer wat de vrije vermogensbuffer is voor het opvangen van eventuele calamiteiten (of financiële consequenties hiervan). Het gaat er dus om dat situaties opgevangen kunnen worden als er noodzakelijke incidentele uitgaven plaats moeten vinden. Denk bijvoorbeeld aan een plotselinge terugval in het leerlingenaantal of arbeidsconflicten.

Het weerstandsvermogen wordt berekend door het eigen vermogen te corrigeren voor de materiële vaste activa, en dit weg te zetten tegen de rijksbijdragen (Eigen vermogen – materiële vaste activa) / Rijksbijdragen). De streefwaarden van het weerstandsvermogen ligt boven > 11%. **Reservepositie** Wat vindt het bestuur van de reservepositie van het schoolbestuur aan het einde van het verslagjaar?

Op niveau.

Welke beleidskeuzes maakt het bestuur om financiële ruimte in te zetten of om de financiële positie op een aanvaardbaar niveau te brengen of te houden? Welke gevolgen heeft de verwachte ontwikkeling van het resultaat de komende jaren (negatief, rond de nul of positief) voor het financieel beleid van het bestuur? De baten die binnen gaan komen op basis van de NPO-financiering (€ 700,-- per leerling per jaar) zullen weer uitgegeven worden. Het streven blijft om het exploitatie resultaat op bestuursniveau zo laag mogelijk te houden. Extra investeringen zijn op termijn mogelijk nodig om de reservepositie te beperken. Deze investeringen moeten dan wel passen binnen het strategisch meerjaren beleidsplan.

We verwachten dan ook dat wij conform de benchmark van OCW geen bovenmatig vermogen hebben en verwachten ook geen bovenmatig vermogen in de komende jaren. Zie hiervoor onderstaande tabellen.

Naar aanleiding van verslagjaar 2020:

Berekening

Totaal eigen vermogen	2.590.966
Privaat eigen vermogen	0
	----- -
Feitelijk eigen vermogen	2.590.966
Normatief eigen vermogen	2.793.245
	----- -
Mogelijk bovenmatig eigen vermogen	€ 0

Ratio eigen vermogen: 0,93

Naar aanleiding van verslagjaar 2023

Berekening

Totaal eigen vermogen	2.472.819
Privaat eigen vermogen	0
	----- -
Feitelijk eigen vermogen	2.472.819
Normatief eigen vermogen	2.442.220
	----- -
Mogelijk bovenmatig eigen vermogen	€ 30.599

Ratio eigen vermogen: 1,01

BIJLAGEN

A. Verslag Intern Toezicht

1. De Raad van Toezicht, een beschrijving

De Raad van Toezicht van Stichting Markant Onderwijs houdt, op basis van de Wet op het primair onderwijs en de statuten van Stichting Markant Onderwijs, toezicht op het beleid van het College van Bestuur en op de algemene gang van zaken. Het toezicht op en de relatie met het College van Bestuur is vastgelegd in de Statuten van de Stichting, het Reglement Raad van Toezicht en het Reglement College van Bestuur.

1.1. Algemeen referentiekader voor de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is een onafhankelijk orgaan, dat namens de samenleving, toeziet op:

- Het vervullen van de maatschappelijke functie van de onderwijsorganisatie Stichting Markant Onderwijs
- Het realiseren van de, wettelijk vastgelegde en de maatschappelijk verlangde, doelen van het primair onderwijs:
 - De beleidsvorming door het College van Bestuur en de effectiviteit van het bestuurlijk handelen met betrekking tot:
 - De realisatie van het doel van Stichting Markant Onderwijs: leerresultaten, opvoedings- en vormingsresultaten;
 - De vormgeving van de identiteit.
- De verankering van de onderwijsorganisatie: de samenwerking met ouders en andere belanghebbenden/stakeholders in het perspectief van de gezamenlijke bijdrage aan de maatschappelijke ontwikkelingen en daardoor mede de oplossing van maatschappelijke problemen;
- Het toezien op rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming van de middelen.
- De duurzame vormgeving van een bedrijfsvoering welke noodzakelijk is om de doelen te kunnen realiseren, bijvoorbeeld het personeelsbeleid, het financieel beleid, de medezeggenschap, en
 - Het voldoen aan eisen van financiële efficiency en verslaggeving;
 - De interne controle en risicobeheersing;
 - Het naleven van wet- en regelgeving;
 - De integriteit van de organisatie.
- De code “goed bestuur in het primair onderwijs” van de PO-raad 2017 wordt gehanteerd. Afwijkingen daarop hebben niet plaatsgevonden.

Artikel 3 van de statuten beschrijft integraal de “taken en bevoegdheden” van de Raad van Toezicht. In onderstaande deelparagraaf worden deze taken en bevoegdheden in minder ambtelijke taal uiteengezet. De Raad van Toezicht heeft naast deze toezichttaken (het controlerend toezicht) ook andere taken, te weten:

- Goedkeuringstaken: opdracht aan de accountant, de (jaar)begroting en de jaarstukken van de stichting, het bestuursverslag;
- Werkgeverstaken: het benoemen, schorsen en ontslaan van het bestuur evenals het optreden als werkgever van het bestuur;
- Regeltaken: het zorgdragen voor de regelgeving van de rechtspersoon door het vaststellen van zijn statuten en van het Reglement van de Raad van Toezicht, Reglement van de auditcommissie en Reglement commissie onderwijs en kwaliteit en door het goedkeuren van het Reglement College van Bestuur; het regelen van zijn eigen werkzaamheden, zoals zijn

informatievoorziening, samenstelling en kwaliteit, deskundigheidsbevordering of vergoeding voor gemaakte onkosten en honorering.

- Klankbord en adviestaak.

1.2. Samenstelling van de Raad van Toezicht in 2020

Statutair streeft de Raad van Toezicht naar een omvang van vijf leden, waaronder een voorzitter en eventueel een vicevoorzitter. In het kalenderjaar 2020 bestaat de Raad van Toezicht uit 5 leden.

Vervolgens streeft de Raad van Toezicht overeenkomstig het bepaalde in de stichtingsstatuten en de betreffende reglementen; én op geleide van een rooster van aftreden en een bezinning daarop, naar een evenwicht in continuïteit en vernieuwing van zijn samenstelling.

De leden van de Raad van Toezicht in 2020 zijn:

- De heer J.A.H. (Jan) van Dijk, Voorzitter;
- Mevrouw D.M. (Daphne) Heeroma MCM, Lid;
- Mevrouw S.C.M. (Suzanne) Josephi, Lid;
- Mevrouw drs. R.G. (Rachel) de Kort, RA, Lid en
- De heer mr. M.E. (Mark) Pijning, Lid

Evaluatie van de samenstelling van de Raad van Toezicht in 2020:

In een terugblik over 2020 kan met betrekking tot de samenstelling van de Raad van Toezicht gesteld worden dat de verscheidenheid van achtergronden van de leden borg kon staan voor een verscheidenheid aan meningen en voor complementariteit. Dat is een waarde welke in het 'algemeen profiel' van de Raad van Toezicht is vastgelegd als nastrevenswaardig, opdat in feitelijke beslissingssituaties de raadsleden zullen beschikken over meerdere meningen en besluiten aan kwaliteit kunnen winnen.

1.3. Commissies van de Raad van Toezicht in 2020

In 2020 functioneren er drie commissies van de Raad van Toezicht, te weten de:

- Auditcommissie
- Commissie onderwijs, kwaliteit en HRM
- Remuneratiecommissie

De commissies ondersteunen de Raad van Toezicht bij haar taak. De Raad van Toezicht bepaalt wat er met de producten van het werk van de commissies gebeurt op basis van de verslagen die met de voltallige Raad van Toezicht worden gedeeld.

Leden van de auditcommissie zijn R.G. de Kort (Voorzitter) en M.E. Pijning.

Leden van de commissie onderwijs, kwaliteit en HRM zijn: D.M. Heeroma (Voorzitter) en S.C.M. Josephi. Leden van de remuneratiecommissie zijn: J.A.H. van Dijk (Voorzitter) en S.C.M. Josephi.

2. Samenvatting van de resultaten en de bevindingen van de uitoefening van het toezicht en zelfevaluatie

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor toezicht op het College van Bestuur, op het besturen, en op de doelrealisatie, die het College van Bestuur verwerkelijkt door middel van zijn strategie, beleid en beheer. De Raad van Toezicht let daarbij op effecten, processen en belangen. Deze taak heeft de Raad van Toezicht gerealiseerd door:

- In vijf plenaire vergaderingen te borgen dat alle noodzakelijke onderwerpen aan de orde zijn gekomen (controle, meningsvorming);

- Door het opstellen van een jaargenda, door het hanteren van aanbiedingsformats bij onderwerpen op deze agenda's door het opstellen van verslagen van de vergaderingen (het toezichthoudend systeem, transparantie en afleggen van verantwoording);
- Door het beschikbaar en toegankelijk houden van alle stukken welke betrekking hebben op de taakuitoefening van de Raad van Toezicht; behoudens die documenten waarin persoonlijke gegevens beschermd moeten worden (transparantie);
- Door raads-commissie-vergaderingen waarvan commissie-vergadersverslagen intern openbaar en beschikbaar zijn (transparantie, afleggen van verantwoording);
- Door klankbord-bijeenkomsten met (leden van) het College van Bestuur (onafhankelijkheid);
- Door de benoeming van, de opdrachtverlening aan en het afsluitend overleg met een registeraccountant. Het verslag van de accountant wordt aan de jaarstukken toegevoegd (eigen taak t.b.v. oordeelsvorming);
- Door goedkeuring te hebben verleend aan de strategische beslissingen van het College van Bestuur conform de statuten en het bestuursreglement, te weten:
 - Vaststellen van de begroting 2020
 - Goedkeuring van de begroting 2021
 - Goedkeuring meerjarenbegroting 2021-2024
 - Goedkeuring van de Jaarrekening, en geconsolideerde jaarrekening 2019
 - Goedkeuring van het bestuursverslag 2019
 - Goedkeuring opdracht WIJS Accountants, jaarrekening 2021
 - Vaststelling jaarrooster 2021

2.1. Zelfevaluatie

De Raad van Toezicht heeft op 18 augustus 2020 en op 9 januari 2021 het functioneren van de Raad van Toezicht en de samenwerking met het College van Bestuur geëvalueerd. Dit heeft plaatsgevonden middels de behandeling van drie thema's te weten:

- Taken en verantwoordelijkheden bij het bepalen en de realisatie van de strategie.
- Effectiever en efficiënter vergaderen.
- Zelfreflectie van de (samenwerking tussen de) leden van Raad van Toezicht en de samenwerking tussen Raad van Toezicht en College van Bestuur.

Op basis van deze evaluatie heeft de Raad van Toezicht aanpassingen doorgevoerd in de vergaderstructuur en is aan de Commissie Onderwijs en Kwaliteit het aandachtsgebied HRM toegevoegd. Daarnaast is besproken om in de vergaderingen meer aandacht te besteden aan de strategie, met name de langere termijnplanning.

3. Feiten

3.1. De vergadering van de Raad van Toezicht

De vergaderingen zijn in 2020 belegd en gehouden conform de bepalingen daarover in de statuten en het reglement van de Raad van Toezicht. Het vergaderschema van de Raad van Toezicht in 2020 was; 10 februari, 20 april, 24 juni, 12 oktober en 14 december.

3.2. Vergaderingen van de commissies van de Raad van Toezicht

Het vergaderschema van de commissies:

- Auditcommissie: 8 april, 17 juni, 24 juni, 30 september en 2 december.
- Commissie Onderwijs, Kwaliteit en HRM: 24 maart, 9 juni, 29 september en 24 november.
- Renumeratiecommissie: 1 april en 24 juni 2020.

Hieronder is een kort verslag opgenomen van specifieke onderwerpen die, behoudens de verplichte onderwerpen zoals hiervoor benoemd, in de commissies zijn besproken.

3.2.1 Auditcommissie

In de vergaderingen van de auditcommissie zijn naast de reguliere bespreekpunten zoals staat van baten en lasten uit de MARAP, begroting, jaarrekening, bestuursverslag en accountantsverslag in 2020 de volgende belangrijke onderwerpen besproken:

- Het opstellen van meerjaren investeringsplannen en in het proces opnemen van vaste inkoopmomenten (achtergrond: meer gelijkmatige investeringen over de jaren, meer nadrukkelijk stilstaan welke investeringen, betere inkooppositie (door clustering)
- Evaluatie van de verwachte- ten opzichte van de verleende dienstverlening door de accountant (achtergrond: welke omvang en diepte en service van dienstverlening wensen wij)
- Aanpassing format Marap (achtergrond: indicator en norm herzien opdat er vanuit de Raad van Toezicht een betere bespreking en sturing mogelijk is)
- Aanpassing procedure rondom betalingen en doorlopen andere processen (achtergrond: check op in control zijn met betrekking tot betalingsprocessen en andere processen)
- Impact COVID-19 op onze Stichtingen, medewerkers en onderwijs (achtergrond: COVID-19 pandemie, maatregelen en adviezen vanuit regering en RIVM)
- Kaderbrief begroting 2021-2024 (achtergrond: herijking uitgangspunten voor begroting)
- (Bovenmatig) eigen vermogen/ rekentools (achtergrond: het aanhouden van (bovenmatige) reserves die (mogelijk) ten koste gaat van investeringen in onderwijs. Na interne bespreking en vaststelling van voor de stichtingen benodigd vermogen nu externe aandacht van IvO en PO-raad voor mogelijk bovenmatig vermogen. Naast onze interne kengetallen zijn er nu twee nieuwe (afwijkende) wijzen van berekenen van benodigde- en omgekeerd overmatige- reserves.

3.2.2 Commissie Onderwijs, Kwaliteit en HRM

Helaas heeft de commissie niet op de geplande schoollocaties kunnen vergaderen vanwege de COVID-19 richtlijnen en hebben de vergaderingen digitaal plaatsgevonden.

De schoolsluitingen en de kwaliteit van het (online) onderwijs heeft in 2020 de agenda van deze commissie gedomineerd. In 2020 is er vanwege de schoolsluiting geen eindtoets afgenomen en zijn alle leerlingen geplaatst op basis van het groep 8 advies. Alle scholen hebben wel de LOVS E-toetsen afgenomen. Een analyse op Markantniveau laat zien dat er winst te behalen is op het gebied van rekenen. Er is tijdens de vergaderingen ook veel aandacht besteed aan gesprekken over het welbevinden van het personeel. Dit heeft de commissie mede doen besluiten het onderwerp HRM als speerpunt op te nemen in hun aandachtsgebied en de naam van de commissie hierdoor uit te breiden met HRM. Er volgt een aanpassing van het reglement van deze commissie.

De eerste ervaringen met de Successpiegel zijn opgedaan en de kwaliteitsrapportages zijn binnen de commissie besproken en geanalyseerd. Markant scoort over het algemeen boven het landelijk gemiddelde. Tijdens iedere vergadering is de MARAP aan de orde gekomen en is de relatie gelegd met het Strategisch Beleidsplan 2021-2025 van Stichting Markant Onderwijs Breda. Het ziekteverzuim laat een voorzichtige dalende trend zien, de onderwijsresultaten zijn overall in orde, de leerlingenaantallen wijken af van de prognose en er is een start gemaakt met een personeelshandboek. Terugkijkend was 2020 een bijzonder jaar waarbij extra aandacht voor leerlingen en personeel nodig was. Het College van Bestuur heeft hier veel aandacht aan besteed en is regelmatig zichtbaar op de scholen aanwezig geweest.

3.2.3 Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie vertegenwoordigt de Raad van Toezicht als werkgever van de bestuurder. De Raad van Toezicht hecht veel waarde aan persoonlijke aandacht. Naast informele gesprekken over hoe het gaat met de bestuurder en tussen de bestuurder en de Raad van Toezicht heeft de remuneratie commissie 2 keer per jaar een gesprek met het College van Bestuur over het functioneren, de samenwerking met de Raad van Toezicht en eventuele behoefte aan ondersteuning van het College van Bestuur. Het gesprek aan het einde van het schooljaar is een formeel beoordelingsgesprek waarin de voortgang van de resultaten en de invloed van het functioneren van het College van Bestuur beoordeeld wordt. Tegelijkertijd worden er afspraken gemaakt voor het nieuwe schooljaar. In 2020 heeft de Raad van Toezicht in afstemming met het College van Bestuur de afspraken rondom het proces van functioneren en beoordelen aangescherpt. Een belangrijke aanvulling is dat niet alleen de bevindingen van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur worden meegenomen in de gesprekken maar ook die van andere belanghebbenden van de stichting.

3.3. Besluitvorming/ goedkeuring

De besluitvorming in de Raad van Toezicht-vergaderingen kon altijd plaatsvinden op basis van consensus.

3.4. Raad van Toezicht/ directieoverleg openbaar primair onderwijs

In 2020 heeft de Raad van Toezicht het directieoverleg openbaar primair onderwijs overleg op 10 maart en 9 december bijgewoond.

3.5. Raad van Toezicht / schoolvisites / bijeenkomsten

De Raad van Toezicht heeft van de onder de Stichting Markant Onderwijs ressorterende scholen dit jaar respectievelijk 13 en 20 november gesproken met de directeuren van twee scholen: OBS De Tweesprong en De Montessori+. Helaas was het niet mogelijk om deze gesprekken op de scholen te laten plaatsvinden. De bijeenkomsten bij de opening en de afsluiting van het schooljaar zijn niet doorgegaan vanwege Covid-19.

3.6. Raad van Toezicht / Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

De Raad van Toezicht heeft op 16 juni en 8 december een deel van de vergadering van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad digitaal bijgewoond.

3.7. Raad van Toezicht / BreedSaam

De Raad van Toezicht heeft in 2020 een bijeenkomst met BreedSaam over het energielcollectief op 20 januari bijgewoond. De geplande bijeenkomst op 26 november is vanwege de pandemie niet doorgegaan. Door BreedSaam is aangegeven dat het niet gewenst is om deze bijeenkomst in digitale vorm te organiseren.

4. (Neven)functies van de leden van de Raad van Toezicht

J.A.H. (Jan) van Dijk	
Stichting Vrije School Breda	Voorzitter Raad van Toezicht
Bress (Bredase Studenten Sport Stichting)	Voorzitter
Scheidsrechtersopleidingen K.N.H.B.	Bestuurslid
Stichting 't Groene Fortuyn	Voorzitter
Rabobank Ledenraad in Breda e.o.	Lid
D.M. (Daphne) Heeroma MCM	
Stichting Vrije School Breda	Lid Raad van Toezicht
Stichting ter bevordering van talent in de creatieve industrie, voorheen Huis voor Beeldcultuur Breda	Bestuurslid
Stichting DaMU	Bestuurslid/ Penningmeester
Stichting Topsportopleidingen Tilburg	Bestuurslid
Themacommissie VO raad Onderwijszaken & talentontwikkeling	Lid
S.C.M. (Suzanne) Josephi	
Stichting Vrije School Breda	Lid Raad van Toezicht
Kalisto Basisonderwijs	Lid Raad van Toezicht
Drs. R.G. (Rachel) de Kort RA	
Stichting Vrije School Breda	Lid Raad van Toezicht
Mr. M.E. (Mark) Pijning	
Stichting Vrije School Breda	Lid Raad van Toezicht

5. Het rooster van aan- en aftreden

Het rooster luidt als volgt:

Naam	Voorgedragen door	Datum aantreden	Datum afloop 1 ^e termijn	Datum afloop 2 ^e termijn
J.A.H. van Dijk	Oudergeleding gemeenschappelijke medezeggenschapsraad	1 januari 2015	1 januari 2019	1 januari 2023
D.M. Heeroma	Oudergeleding gemeenschappelijke medezeggenschapsraad	1 juni 2017	1 juni 2021	
M.E. Pijning	Gehele gemeenschappelijke medezeggenschapsraad	1 juni 2017	1 juni 2021	
R.G. de Kort	Raad van Toezicht	1 juli 2017	1 juli 2021	
S.C.M. Josephi	Raad van Toezicht	1 januari 2019	1 januari 2023	

6. Initiatieven gebaseerd op de regeling voor klokkenluiders

In 2020 zijn er geen meldingen geweest.

Breda, 17 juni 2021

Jan van Dijk, Voorzitter Raad van Toezicht

Rachel de Kort, Lid Raad van Toezicht

Financiële positie 2020

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de balansen.

Vergelijkend balansoverzicht

	31-12 2020		31-12 2019	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Activa				
Immateriële vaste activa	7	0,1%	9	0,2%
Materiële vaste activa	2.294	47,5%	2.182	41,0%
Vorderingen	1.007	20,8%	1.026	19,3%
Liquide middelen	1.532	31,6%	2.098	39,5%
	<u>4.840</u>	<u>100,0%</u>	<u>5.315</u>	<u>100,0%</u>
Passiva				
Eigen vermogen	2.947	60,8%	3.525	66,3%
Voorzieningen	167	3,5%	177	3,3%
Kortlopende schulden	1.726	35,7%	1.613	30,4%
	<u>4.840</u>	<u>100,0%</u>	<u>5.315</u>	<u>100,0%</u>

Resultaat

Het geconsolideerde resultaat over 2020 bedraagt -/- € 578.705 tegenover € 466.287 over 2019.
 De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	Realisatie 2020 <u>x € 1.000</u>	Begroting 2020 <u>x € 1.000</u>	Realisatie 2019 <u>x € 1.000</u>
Baten			
(Rijks)bijdragen Ministerie van OCW	14.649	14.114	14.290
Overige overheidsbijdragen	191	159	283
Overige baten	389	394	462
Totaal baten	<u>15.229</u>	<u>14.667</u>	<u>15.035</u>
Lasten			
Personele lasten	13.419	12.213	12.199
Afschrijvingslasten	430	423	353
Overige materiële lasten	1.954	1.976	2.013
Totaal lasten	<u>15.803</u>	<u>14.612</u>	<u>14.565</u>
Saldo baten en lasten	<u>-574</u>	<u>55</u>	<u>470</u>
Financiële baten en lasten			
Financiële baten en lasten	-4	-3	-4
Resultaat baten en lasten	<u><u>-578</u></u>	<u><u>52</u></u>	<u><u>466</u></u>

Kengetallen

Met de kengetallen kan de financiële toestand van de geconsolideerde stichting worden beoordeeld en gemeten. De kengetallen geven de toestand op 31 december weer, er is dus sprake van een momentopname.

	<u>2020</u>	<u>2019</u>	<u>Streef- waarden</u>
Liquiditeit <i>(vlottende activa/kortlopende schulden)</i>	1,47	1,94	1,50
Solvabiliteit 1 <i>(eigen vermogen (excl. Voorzieningen) / totaal passiva * 100%)</i>	60,89	66,32	50,00
Solvabiliteit 2 <i>(eigen vermogen (incl. Voorzieningen) / totaal passiva * 100%)</i>	64,34	69,65	
Rentabiliteit <i>(saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten * 100%)</i>	-3,80	3,10	> 0,0
Weerstandsvermogen <i>(eigen vermogen / totale baten) * 100%</i>	19,35	23,45	> 11,0
Personele lasten / totale lasten	84,91	83,75	
Materiële lasten / totale lasten	15,09	16,25	
Kapitalisatiefactor <i>(balanstotaal -/- bw geb&terr) / (totaal baten + fin.baten) * 100%</i>	29,91	34,09	< 35,0
Huisvestingsratio <i>(huisvestingslasten inclusief afschrijving gebouwen&terreinen) / totale lasten</i>	6,35	6,43	

B GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

B1 Grondslagen voor de geconsolideerde jaarrekening

1. Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

Stichting Markant Onderwijs is het bevoegd gezag van obs De Klokkebei, obs De Tweesprong, bs Het Noorderlicht, obs De Springplank, obs De Wildert, Montessori + Breda (met dislokatie Montessori + Prinsenbeek) en obs De Toermalijn en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van primair onderwijs in de regio Breda.

Stichting Vrije School Breda is het bevoegd gezag van de Rudolf Steinerschool en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van primair onderwijs in de regio Breda.

1.3 Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijffnummer handelsregister

Stichting Markant Onderwijs is feitelijk gevestigd op Cosunpark 21, 4814 ND te Breda en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 20151892.

Stichting Vrije School Breda is feitelijk ook gevestigd op Cosunpark 21, 4814 ND te Breda en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41102088.

1.4 Groepsverhoudingen

Stichting Markant Onderwijs vormt samen met Stichting Vrije School Breda een personele unie.

1.7 Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van beide stichtingen zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

1.9 Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van Stichting Markant Onderwijs samen met haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de Groep zijn gerealiseerd.

De in de consolidatie begrepen stichtingen zijn:

- Stichting Markant Onderwijs (100%)
- Stichting Vrije School Breda (100%)

1.11 Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

1.12 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

2. Algemene grondslagen

2.1 Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.4 Financiële instrumenten

Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

3. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.1 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

3.2 Materiële vaste activa

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

3.4 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

3.6 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.8 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.9 Eigen vermogen

3.9.1 Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

3.9.2 Bestemmingsreserve bijzondere en aanvullende bekostiging

De bestemmingsreserve bijzondere aanvullende bekostiging is o.a. gevormd uit de extra subsidie van OCW en zal in februari 2020 worden aangewend voor de uitbetaling van de financiële consequenties van de CAO-onderhandelingen.

3.9.3 Overige bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves verzuim/ERD, BAPO en passend onderwijs worden in de toelichting op de balans nader toegelicht.

3.10 Voorzieningen

3.10.1 Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

3.10.2 Pensioenvoorziening

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Per 31 december 2020 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 93,2%.

3.10.4 Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties ad 1% (2019: 1%) als disconteringsvoet gehanteerd.

3.10.8 Voorziening spaarverlof

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof is een voorziening gevormd. Deze voorziening is gewaardeerd tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen. Betaalde bedragen inzake spaarverlof worden ten laste van deze voorziening gebracht.

3.12 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

4. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

4.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

4.2 Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

4.3 Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.4. Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.5 Personeelsbeloningen

4.5.1 Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

4.5.2 Pensioenen

Stichting Markant Onderwijs en Stichting Vrije School Breda hebben alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

4.6 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden zowel bij Stichting Markant Onderwijs als ook bij Stichting Vrije School Breda vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Dit is een wijziging t.o.v. 2019. In dat jaar werd er bij Stichting Markant Onderwijs nog afgeschreven in het jaar volgend op de aanschaf van de vaste activa.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

4.7 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

5. Financiële instrumenten en risicobeheersing

5.1 Marktrisico

5.1.2 Rente- en kasstroomrisico

Stichting Markant Onderwijs en Stichting Vrije School Breda lopen renterisico over de rentedragende vorderingen (waaronder liquide middelen).

Voor vorderingen en schulden met variabele renteaftspraken lopen Stichting Markant Onderwijs en Stichting Vrije School Breda risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden lopen Stichting Markant Onderwijs en Stichting Vrije School Breda risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Verder is het treasurystatuut bepalend.

B2 Geconsolideerde balans per 31 december 2020
 na resultaatbestemming

Activa	2020		2019	
	€	€	€	€
Vaste Activa				
Immateriële vaste activa				
Immateriële vaste activa		6.961		9.364
Materiële vaste activa				
Gebouwen en terreinen	284.006		190.053	
Inventaris en apparatuur	1.790.237		1.745.799	
Leermiddelen	219.622		246.167	
		2.293.865		2.182.019
Vlottende activa				
Vorderingen				
Ministerie van OCW	674.233		631.811	
Overige vorderingen en overlopende activa	333.032		393.759	
		1.007.265		1.025.570
Liquide middelen				
Kas	434		580	
Tegoeden op bankrekeningen (betaalrekeningen)	371.086		230.140	
Spaarrekeningen	1.160.000		1.867.725	
		1.531.520		2.098.445
TOTAAL ACTIVA		4.839.611		5.315.398

Passiva	2020		2019	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Algemene reserve	2.787.691		2.761.490	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)	158.942		763.848	
		2.946.633		3.525.338
Vorzieningen				
Personele voorzieningen	167.078		176.629	
		167.078		176.629
Kortlopende schulden				
Crediteuren	166.683		256.629	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	548.013		485.023	
Schulden terzake van pensioenen	166.484		166.347	
Overige kortlopende schulden	3.510		2.843	
Overige overlopende passiva	841.210		702.589	
		1.725.900		1.613.431
TOTAAL PASSIVA		4.839.611		5.315.398

B3 Geconsolideerde staat van Baten en Lasten 2020

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Baten			
(Rijks)bijdragen Ministerie van OCW	14.648.970	14.113.600	14.289.531
Overige overheidsbijdragen	190.727	158.999	283.364
Overige baten	389.358	394.291	462.317
Totaal baten	15.229.055	14.666.890	15.035.212
Lasten			
Personele lasten	13.419.052	12.212.747	12.198.567
Afschrijvingslasten	430.267	423.148	352.762
Huisvestingslasten	991.549	918.910	926.869
Overige lasten	448.148	548.919	617.346
Leermiddelen	514.537	508.650	469.195
Totaal lasten	15.803.553	14.612.374	14.564.739
Saldo baten en lasten	-574.498	54.516	470.473
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	12	-	10
Financiële lasten	4.219	2.975	4.196
Totaal financiële baten en lasten	-4.207	-2.975	-4.186
Resultaat baten en lasten	-578.705	51.541	466.287

B4 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2020

	2020		2019	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-574.498		470.473
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	418.265		352.762	
Mutaties voorzieningen	-9.551		-6.922	
		408.714		345.840
Verandering in vlottende middelen				
- Vorderingen	18.305		-75.096	
- Kortlopende schulden	112.469		-224.210	
		130.774		-299.306
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-35.010		517.007
Ontvangen interest	12		10	
Betaalde interest	-4.219		-4.196	
		-4.207		-4.186
Kasstroom uit operationele activiteiten		-39.217		512.821
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-539.710		-527.976	
Desinvesterings in materiële vaste activa	12.002		11.954	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-527.708		-516.022
Mutatie liquide middelen		-566.925		-3.201
Beginstand liquide middelen	2.098.445		2.101.646	
Mutatie liquide middelen	-566.925		-3.201	
Eindstand liquide middelen		1.531.520		2.098.445

B5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2020

Activa

Vaste activa

	31-12 2020	31-12 2019
	€	€
1.1 Immateriële vaste activa		
Immateriële vaste activa	6.961	9.364
	<u>6.961</u>	<u>9.364</u>

Boekwaarde 31-12-2019

Aanschafwaarde	12.013
Cumulatieve afschrijvingen	-2.649
	<u>9.364</u>

Mutaties

Investeringen	-
Afschrijvingen	-2.403
	<u>-2.403</u>

Boekwaarde 31-12-2020

Aanschafwaarde	12.013
Cumulatieve afschrijvingen	-5.052
	<u>6.961</u>

Afschrijvingstermijn: 5 jaar

	31-12 2020	31-12 2019
	€	€
1.2 Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	284.006	190.053
Inventaris en apparatuur	1.790.237	1.745.799
Leermiddelen	219.622	246.167
	<u>2.293.865</u>	<u>2.182.019</u>

	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Leermiddelen	Totaal
	€	€	€	€
<i>Boekwaarde</i> 31-12-2019				
Aanschafwaarde	258.937	4.497.951	985.292	5.742.180
Cumulatieve afschrijvingen	-68.884	-2.752.152	-739.125	-3.560.161
	<u>190.053</u>	<u>1.745.799</u>	<u>246.167</u>	<u>2.182.019</u>

Mutaties

Investeringen	106.213	398.084	35.413	539.710
Afschrijvingen	-11.806	-342.507	-61.549	-415.862
Desinvesteringen	-1.010	-1.520.119	-409.846	-1.930.975
Afschrijvingen desinvesteringen	556	1.508.980	409.437	1.918.973
	<u>93.953</u>	<u>44.438</u>	<u>-26.545</u>	<u>111.846</u>

Boekwaarde
31-12-2020

Aanschafwaarde	364.140	3.375.916	610.859	4.350.915
Cumulatieve afschrijvingen	-80.134	-1.585.679	-391.237	-2.057.050
	<u>284.006</u>	<u>1.790.237</u>	<u>219.622</u>	<u>2.293.865</u>

Afschrijvingstermijn:

Gebouwen en terreinen	10-40 jaar
Inventaris en apparatuur	4-20 jaar
Leermiddelen	5-8 jaar

Vlottende activa

	31-12 2020	31-12 2019
	€	€
1.5 Vorderingen		
Ministerie van OCW	674.233	631.811
<i>Overige vorderingen</i>		
INOS inz parelklas	-	117.826
Ouderbijdrage	20.000	18.298
Medegebruik/verhuur	20.169	26.631
Snappet borg	29.100	32.250
Waarborgsom Cosunpark	6.751	6.751
Samenwerkingsverband	85.834	22.308
UWV-uitkeringen / transitievergoedingen	38.672	39.278
Vordering verbonden partijen	-	2.245
Overige vorderingen	745	3.732
<i>Totaal overige vorderingen</i>	<u>201.271</u>	<u>269.319</u>

	31-12 2020	31-12 2019
	€	€
<i>Overige overlopende activa</i>		
Loonkosten VF nadeclaraties	-	1.398
Vooruitbetaalde kosten	14.990	18.844
Overige overlopende activa	116.771	104.198
<i>Totaal overlopende activa</i>	<u>131.761</u>	<u>124.440</u>
Totaal vorderingen	<u><u>1.007.265</u></u>	<u><u>1.025.570</u></u>

De vordering op Stichting Snappet heeft betrekking op de betaalde borg en heeft een looptijd langer dan 1 jaar. Evenals de waarborgsom Cosunpark die ook een looptijd heeft van meer dan 1 jaar.

	31-12 2020	31-12 2019
	€	€
1.7 Liquide middelen		
Kas	434	580
Tegoeden op bankrekeningen (betaalrekeningen)	371.086	230.140
Spaarrekeningen	1.160.000	1.867.725
Tegoeden op bankrekeningen inz SWV subregio Breda		-
	<u><u>1.531.520</u></u>	<u><u>2.098.445</u></u>

Passiva

	31-12 2020	31-12 2019
	€	€
2.1 Eigen vermogen		
Algemene reserve	2.787.691	2.761.490
Bestemmingsreserves	158.942	763.848
	<u>2.946.633</u>	<u>3.525.338</u>

	Saldo 31-12-2019	Bestemmings- resultaat	Saldo 31-12-2020
Algemene reserve	2.761.490	26.201	2.787.691
Bestemmingsreserves publiek			
Bestemmingsreserve verzuim/ERD	49.712	-49.712	-
Bestemmingsreserve BAPO	158.942	-	158.942
Bestemmingsreserve Passend Onderwijs	60.000	-60.000	-
Bestemmingsreserve bijzondere en aanvullende bekostiging	495.194	-495.194	-
Totaal bestemmingsreserves	<u>763.848</u>	<u>-604.906</u>	<u>158.942</u>
Totaal eigen vermogen	<u>3.525.338</u>	<u>-578.705</u>	<u>2.946.633</u>

Het eigen vermogen wordt in de toelichting op de balans in de enkelvoudige jaarrekening nader toegelicht.

	31-12 2020	31-12 2019
	€	€
2.2 Voorzieningen		
Personele voorzieningen	167.078	176.629
	<u>167.078</u>	<u>176.629</u>

	Saldo 31-12-2019	Dotatie 2020	Onttrekking 2020	Vrijval 2020	Saldo 31-12-2020
Personele voorzieningen					
Voorziening jubilea	148.637	8.397	-19.332	-	137.702
Voorziening spaarverlof	27.992	1.384	-	-	29.376
Totaal voorzieningen	<u>176.629</u>	<u>9.781</u>	<u>-19.332</u>	<u>-</u>	<u>167.078</u>

	Kortlopend deel < 1 jaar	Middenlang deel 1 - 5 jaar	Langlopende deel > 5 jaar	Totaal
Personele voorzieningen				
Voorziening jubilea	10.887	58.165	68.650	137.702
Voorziening spaarverlof	-	29.376	-	29.376
Totaal voorzieningen	10.887	87.541	68.650	167.078

Voorziening jubilea

De voorziening voor jubilea wordt bij opmaak van de begroting voorafgaand aan het kalenderjaar beoordeeld en berekend op basis van de op balansdatum bestaande aanspraken voor de komende tien jaren. Gebaseerd op:

- Leeftijd per medewerker
- Gehele personeelsbestand
- Jaren dienstverband per medewerker
- Omvang dienstbetrekking
- Jubileum bij 25-jarige dienstdtijd 50% gratificatie, bij 40-jarige dienstdtijd 100% gratificatie
- Gratificatie berekend op individuele salarisgegevens rekening houdend met verwachte gemiddelde salarisstijging op lange termijn en een verdisconteringsvoet.
- Berekening tegen contante waarde
- Rekening houdend met een blijfkans.

Voorziening spaarverlof

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof is een voorziening gevormd. De voorziening is opgebouwd om de kosten van de vervangers te betalen wanneer personeelsleden het gespaarde verlof opnemen. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen. Betaalde bedragen inzake spaarverlof worden ten laste van deze voorziening gebracht. Ultimo 2020 had het spaarverlof nog betrekking op 1 personeelslid.

	31-12 2020	31-12 2019
	€	€

2.4 Kortlopende schulden

Crediteuren	166.683	256.629
Belastingen en premies sociale verzekeringen	548.013	485.023
Schulden terzake van pensioenen	166.484	166.347
Overige kortlopende schulden	3.510	2.843
Overlopende passiva	841.210	702.589
	1.725.900	1.613.431

Specificatie overige kortlopende schulden

Netto salaris	3.510	2.843
	3.510	2.843

	31-12 2020	31-12 2019
	€	€
Specificatie overlopende passiva		
Ministerie van OCW / inhaal- en ondersteuningsprogramma	159.161	-
Ministerie van OCW / zij-instroom	50.556	3.340
Vakantiegeld reservering	425.725	392.174
Crediteuren transitoria	30.127	102.183
Te betalen accountantskosten	11.600	11.325
Vooruitontvangen OKV gelden	103.019	103.019
Vooruitontvangen investeringssubsidie	15.524	38.685
Overige overlopende passiva	45.498	51.863
	<u>841.210</u>	<u>702.589</u>

Model G: verantwoording subsidies OCW

Bestuur: 41869 en 59984

Brinnr: cumulatief

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
Subsidie voor studieverlof/lerarenbeurs	DL/B/110284	18-5-2009	ja
Subsidie zij-instroom	VO/1091439	13-4-2017	nee
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	IOP2-41869-P	16-10-2020	nee

Gebeurtenissen na balansdatum

Sinds maart 2020 ondervindt Nederland ook de gevolgen van de wereldwijde pandemie van het Coronavirus. Diverse maatregelen zijn reeds genomen om de verspreiding van het virus in te dammen. De maatschappelijke impact van al deze maatregelen is op dit moment nog niet in te schatten. De financiële impact voor 2021 lijkt op dit moment voor de schoolbesturen mee te vallen.

B6 Niet uit de balans blijkende verplichtingen (geconsolideerd)

Met Veenman BV is op 10 september 2018 een huurovereenkomst voor kopieerapparatuur aangegaan voor de duur van 5 jaar en wordt daarna telkens stilzwijgend verlengd met 1 jaar. De opzegtermijn bedraagt 3 maanden.

Met ProActive Software Nederland BV is m.i.v. 18 juni 2018 een licentieovereenkomst aangegaan voor onbepaalde tijd. De opzegtermijn bedraagt 3 maanden.

Met TIG The Implementation Group is m.i.v. 18 juni 2018 een licentie overeenkomst aangegaan voor ontwikkelde software per kalenderjaar, met stilzwijgende verlenging en een opzegtermijn van 3 maanden.

De huurovereenkomst van Cosunpark 21 is ingegaan per 1 december 2018 voor de duur van 5 jaar en 1 maand, met telkens een verlenging van 5 jaar. De opzegtermijn bedraagt 12 maanden. De aanvangshuurprijs bedraagt € 79.700 voor 5 schoolbesturen, Breedsaam en Building Breda.

Met de gemeente Breda is een overeenkomst tot in gebruikgeving van ruimten voor onderwijs in basisschool het Noorderlicht, Cornelis Florisstraat 25 te Breda aangegaan. De jaarlijkse bruikleenvergoeding is gelijk aan een deel van de ontvangen groepsafhankelijke vergoeding van het ministerie. Bij aanvang in 2013 was dit een bedrag van € 10.360. Het bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd. Beëindiging vindt plaats na ondertekening van een verklaring door beide partijen.

Met de gemeente Breda is een overeenkomst tot in gebruikgeving van ruimten voor onderwijs in de Brede School de Mandt, Kriekenstraat 43 te Teteringen aangegaan. De jaarlijkse bruikleenvergoeding is gelijk aan een deel van de ontvangen groepsafhankelijke vergoeding van het ministerie. Bij aanvang in 2013 was dit een bedrag van € 7.130. Het bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd. Beëindiging vindt plaats na ondertekening van een verklaring door beide partijen.

Met Kober Beheer BV is een huurovereenkomst aangegaan met betrekking tot het in de multifunctionele accommodatie De Neel te Prinsenbeek gevestigde kinderdagverblijf, peuterspeelzaal en buitenschoolde opvang. De ingangsdatum van de overeenkomst was 1 juli 2010 en is voor de duur van 10 jaar aangegaan. De overeenkomst kan stilzwijgend verlengd worden. De aanvangsprijs bedroeg € 1.567 per maand bij aanvang van de overeenkomst, met een jaarlijkse indexering.

Met Kober Beheer BV is een huurovereenkomst aangegaan met betrekking tot het in het pand gelegen aan Straatweide 30 te Prinsenbeek gevestigde kinderdagverblijf, peuterspeelzaal en buitenschoolde opvang. De ingangsdatum van de overeenkomst was 1 juli 2010 en is voor de duur van 10 jaar aangegaan. De overeenkomst wordt telkens met 5 jaar verlengd en heeft een opzegtermijn van 6 maanden.

B7 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten 2020

Baten

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
3.1 (Rijks)bijdragen Ministerie van OCW			
Rijksbijdrage lumpsum	9.636.571	9.149.301	9.282.357
Rijksbijdragen MI	1.751.017	1.732.027	1.743.675
Rijksbijdragen P&A-beleid	1.948.575	1.940.945	1.817.042
Inhouding OCW/correctie inhouding	6.456	-	-13.593
Bijzondere en aanvullende bekostiging	-	-	230.161
Overige subsidies Ministerie van OCW	564.220	485.984	483.950
Rijksbijdragen SWV	742.131	805.343	745.939
Totaal (Rijks)bijdrage Ministerie van OCW	<u>14.648.970</u>	<u>14.113.600</u>	<u>14.289.531</u>

Het verschil tussen de begroting en de realisatie wordt veroorzaakt door de indexering die OCW met terugwerkende kracht heeft berekend. Bij het opmaken van de begroting 2020 was deze indexering nog niet bekend. De bijzondere en aanvullende bekostiging ontvangen in 2019 was éénmalig.

3.2 Overige overheidsbijdragen

Gemeentelijke vergoeding materieel	75.273	45.191	133.673
Gemeentelijke vergoeding personeel	115.454	113.808	149.691
Totaal overige overheidsbijdragen	<u>190.727</u>	<u>158.999</u>	<u>283.364</u>

De vrijval vanuit de OKV gelden heeft in 2020 niet plaatsgevonden, dit in tegenstelling tot 2019.

3.5 Overige baten

Verhuur onroerende zaken	132.579	149.825	115.124
Detachering personeel	85.834	72.500	106.344
Ouderbijdragen	83.005	72.500	93.400
Overige vergoedingen personeel	2.646	-	41.159
Sponsoring/buitenschoolse activiteiten	13.113	31.000	34.362
Winst bij verkoop activa	-	-	3.535
Overige	72.181	68.466	68.393
Totaal overige baten	<u>389.358</u>	<u>394.291</u>	<u>462.317</u>

Lasten

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
4.1 Personele lasten			
Lonen en salarissen	12.875.730	11.624.404	11.578.712
Dotatie/vrijval voorziening jubilea	8.397	20.000	26.254
Dotatie voorziening spaarverlof	1.384	-	-
Personeel niet in loondienst	277.939	247.250	285.907
Nascholing	126.292	131.500	143.623
Reis- en verblijfskosten	128.579	34.100	125.654
Kosten arbodienst	39.019	34.800	23.153
Overige	109.016	120.693	164.600
	<u>13.566.356</u>	<u>12.212.747</u>	<u>12.347.903</u>
Uitkeringen VF (-/-)	-1.177	-	-24.138
Overige uitkeringen (-/-)	-146.127	-	-87.656
UWV transitievergoeding (-/-)	-	-	-37.542
Totaal personele lasten	<u><u>13.419.052</u></u>	<u><u>12.212.747</u></u>	<u><u>12.198.567</u></u>

Specificatie Lonen en salarissen

Salariskosten	9.667.722	9.252.404	8.573.956
Sociale lasten	1.413.725	1.292.606	1.195.304
Premies Participatiefonds	369.032	-	329.009
Premies Vervangingsfonds	50.362	-	55.371
Pensioenlasten	1.374.889	1.079.394	1.425.072
	<u>12.875.730</u>	<u>11.624.404</u>	<u>11.578.712</u>

De toename in de salariskosten wordt o.a. veroorzaakt door een hoger aantal FTE's en CAO-afspraken.

Aantal FTE's	FTE's 2020	FTE's 2019
OP	144,434	139,807
OOP	24,769	21,873
DIR	9,391	11,278
	<u><u>178,594</u></u>	<u><u>172,958</u></u>

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
4.2 Afschrijvingslasten			
Immateriële vaste activa	2.403	2.403	2.402
Gebouwen en terreinen	11.806	11.327	9.114
Inventaris en apparatuur	342.507	340.841	277.888
Leermiddelen	61.549	68.577	63.358
Verlies bij verkoop activa	12.002	-	-
Totaal afschrijvingslasten	<u><u>430.267</u></u>	<u><u>423.148</u></u>	<u><u>352.762</u></u>

Eind 2020 heeft een inventarisatie plaatsgevonden, waarbij activa die niet meer aanwezig was op de scholen volledig buiten gebruik is gesteld in de administratie. Dit heeft geleid tot een verlies van € 12.002.

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
4.3 Huisvestingslasten			
Huur	51.773	44.700	50.856
Onderhoud	360.403	372.500	378.629
Energie en water	231.492	190.410	203.635
Schoonmaakkosten	293.004	254.000	245.709
Heffingen	43.354	32.000	31.713
Tuinonderhoud	4.747	14.800	3.609
Overige huisvestingslasten	6.776	10.500	12.718
Totaal huisvestingslasten	991.549	918.910	926.869

De maandelijkse kosten van het schoonmaakbedrijf zijn fors gestegen door uitgebreidere werkzaamheden. Over het algemeen kan gesteld worden dat er voor huisvestingslasten te krap begroot wordt.

4.4 Overige instellingslasten

Administratie en beheer	190.092	174.350	174.977
Accountantskosten	23.200	17.800	22.650
Telefoon- en portokosten e.d.	11.579	14.350	11.458
Deskundigheidsadvies	7.048	17.500	31.855
Verzekeringen	9.240	11.720	11.036
Vergoeding bestuursleden/bestuurkosten	36.170	40.550	31.310
Abonnementen/documentatie	799	1.250	1.377
Contributies	51.774	38.675	42.292
Overige administratie- en beheerslasten	1.769	28.050	4.698
Culturele vorming	11.594	37.300	28.825
Public relations en marketing	21.397	34.500	17.795
Sportdag/vieringen/reizen/excursies	12.130	46.650	15.573
GMR/MR/OR	6.210	8.724	8.104
Representatie overig/derden	2.677	5.450	2.952
Bestedingen tussenschoolse opvang	5.594	15.200	7.497
Bestedingen diverse buitenschools/ouderbijdrage	42.360	31.000	54.520
Uitgaven overige projecten	10.342	7.000	142.412
Overige instellingslasten	4.173	18.850	8.015
Totaal overige instellingslasten	448.148	548.919	617.346

Accountantshonoraria specificatie:

Controle van de jaarrekening	23.200	17.800	22.650
	23.200	17.800	22.650

4.4.2 Leermiddelen

Leermiddelen	245.499	263.750	259.640
Inventaris en apparatuur	269.038	244.900	209.555
Totaal leermiddelen	514.537	508.650	469.195

	<u>Realisatie 2020</u> €	<u>Begroting 2020</u> €	<u>Realisatie 2019</u> €
5. Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	12	-	10
	<u>12</u>	<u>-</u>	<u>10</u>
Financiële lasten			
Bankkosten/rentelasten	4.219	2.975	4.196
	<u>4.219</u>	<u>2.975</u>	<u>4.196</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-4.207</u></u>	<u><u>-2.975</u></u>	<u><u>-4.186</u></u>

WNT-verantwoording 2020 (geconsolideerd)

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Markant Onderwijs /Stichting Vrije School Breda. Het voor deze stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 143.000. Het totaal aantal complexiteitspunten voor de stichting is 7. Zie onderstaande berekening.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling, alsmede degenen die o.g.v. hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2020		
Bedragen x € 1	JWCJM de Kort	J van Knijff
Functiegegevens		
Aanvang en einde functievervulling in 2020	Bestuurder 01/01-30/4	Bestuurder 01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 0	€ 119.513
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 20.204
Subtotaal	€ 0	€ 139.717
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 47.276	€ 143.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 0	€ 139.717
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2019		
Bedragen x € 1	JWCJM de Kort	J van Knijff
Functiegegevens		
Aanvang en einde functievervulling in 2019	Bestuurder 01/01-31/12	Bestuurder 01/02-31/12
Omvang dienstverband 2019 (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 6.292	€ 97.212
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 17.951
Subtotaal	€ 6.292	€ 115.163
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 138.000	€ 126.279
Bezoldiging	€ 6.292	€ 115.163

In de jaarrekening 2019 zijn bij JWCJM de Kort ten onrechte beloningen betaalbaar op termijn toegevoegd. Deze zijn nu naar 0 gecorrigeerd, omdat bedragen vanuit een levensloopregeling niet worden meegeteld.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2020					
Bedragen x € 1	JA van Dijk	SCM Josephi	RG de Kort	DM Heeroma	ME Pijning
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	€ 8.771	€ 5.848	€ 5.848	€ 5.848	€ 5.848
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 21.450	€ 14.300	€ 14.300	€ 14.300	€ 14.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 8.771	€ 5.848	€ 5.848	€ 5.848	€ 5.848
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2019					
Bedragen x € 1	JA van Dijk	SCM Josephi	RG de Kort	DM Heeroma	ME Pijning
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	€ 8.393	€ 5.595	€ 5.595	€ 5.595	€ 5.595
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 20.700	€ 13.800	€ 13.800	€ 13.800	€ 13.800

Complexiteitspunten	
Complexiteitspunten gemiddelde totale baten	4
Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	2
Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal aantal complexiteitspunten	7
Bezoldigingsklasse	C
Bezoldigingsmaximum	€ 143.000

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Overzicht verbonden partijen

Verbonden partij, meerderheidsdeelneming

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten *	Deelneming
Stichting Vrije School Breda **	stichting	Breda	1	100%
Stichting Markant Onderwijs **	stichting	Breda	1	100%

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten *
RSV Breda e.o. Primair Onderwijs Bredsaam	stichting vereniging	Oosterhout Breda	4 4

* Code activiteiten:

1. contractonderwijs
2. contractonderzoek
3. onroerende zaken
4. overige

** personele unie

C Enkelvoudige jaarrekening

Stichting Markant Onderwijs

Kengetallen

Met de kengetallen kan de financiële toestand van de stichting worden beoordeeld en gemeten.
 De kengetallen geven de toestand op 31 december weer, er is dus sprake van een momentopname.

	<u>2020</u>	<u>2019</u>	<u>Streef- waarden</u>
Liquiditeit <i>(vlottende activa/kortlopende schulden)</i>	1,38	1,87	1,50
Solvabiliteit 1 <i>(eigen vermogen (excl. Voorzieningen) / totaal passiva * 100%)</i>	59,42	65,41	50,00
Solvabiliteit 2 <i>(eigen vermogen (incl. Voorzieningen) / totaal passiva * 100%)</i>	63,10	68,88	
Rentabiliteit <i>(saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten * 100%)</i>	-4,03	2,75	> 0,0
Weerstandsvermogen <i>(eigen vermogen / totale baten) * 100%</i>	18,77	23,00	> 11,0
Personele lasten / totale lasten	85,02	83,98	
Materiële lasten / totale lasten	14,98	16,02	
Kapitalisatiefactor <i>(balanstotaal -/- bw geb&terr) / (totaal baten + fin.baten) * 100%</i>	30,24	34,54	< 35,0
Huisvestingsratio <i>(huisvestingslasten inclusief afschrijving gebouwen&terreinen) / totale lasten</i>	6,27	6,40	

Balans per 31 december 2020
 na resultaatbestemming

Activa	2020		2019	
	€	€	€	€
Vaste Activa				
Immateriële vaste activa				
Immateriële vaste activa		6.462		8.616
Materiële vaste activa				
Gebouwen en terreinen	185.843		86.142	
Inventaris en apparatuur	1.731.604		1.684.752	
Leermiddelen	210.498		232.585	
		2.127.945		2.003.479
Vlottende activa				
Vorderingen				
Ministerie van OCW	614.097		576.597	
Vorderingen op groepsmaatschappijen	-		40.089	
Overige vorderingen en overlopende activa	269.522		331.135	
		883.619		947.821
Liquide middelen				
Kas	434		580	
Tegoeden op bankrekeningen (betaalrekeningen)	341.735		150.647	
Spaarrekeningen	1.000.000		1.700.000	
		1.342.169		1.851.227
TOTAAL ACTIVA		4.360.195		4.811.143

Passiva	2020		2019	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Algemene reserve	2.432.024		2.448.187	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)	158.942		698.848	
		2.590.966		3.147.035
Vorzieningen				
Personele voorzieningen	160.269		166.885	
		160.269		166.885
Kortlopende schulden				
Crediteuren	163.590		245.040	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	495.403		445.443	
Schulden terzake van pensioenen	150.612		153.991	
Schulden aan groepsmaatschappijen	785		-	
Overige kortlopende schulden	3.024		2.244	
Overige overlopende passiva	795.546		650.505	
		1.608.960		1.497.223
TOTAAL PASSIVA		4.360.195		4.811.143

Staat van Baten en Lasten 2020

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Baten			
(Rijks)bijdragen Ministerie van OCW	13.305.993	12.840.012	13.026.869
Overige overheidsbijdragen	190.727	158.999	283.064
Overige baten	307.948	331.650	370.487
Totaal baten	13.804.668	13.330.661	13.680.420
Lasten			
Personele lasten	12.207.206	11.153.015	11.170.177
Afschrijvingslasten	395.871	389.302	315.982
Huisvestingslasten	893.001	840.210	847.445
Overige lasten	372.609	444.969	527.804
Leermiddelen	488.892	472.450	439.202
Totaal lasten	14.357.579	13.299.946	13.300.610
Saldo baten en lasten	-552.911	30.715	379.810
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	10	-	10
Financiële lasten	3.168	2.475	3.626
Totaal financiële baten en lasten	-3.158	-2.475	-3.616
Resultaat baten en lasten	-556.069	28.240	376.194

Kasstroomoverzicht 2020

	2020		2019	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-552.911		379.810
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	384.323		315.982	
Mutaties voorzieningen	-6.616		-4.046	
		<u>377.707</u>		<u>311.936</u>
Verandering in vlottende middelen				
- Vorderingen	64.202		-12.816	
- Kortlopende schulden	111.737		-227.686	
		<u>175.939</u>		<u>-240.502</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		735		451.244
Ontvangen interest	10		10	
Betaalde interest	-3.168		-3.626	
		<u>-3.158</u>		<u>-3.616</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		-2.423		447.628
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiele vaste activa	-518.183		-519.629	
Desinvesterings in materiele vaste activa	11.548		11.954	
		<u>-506.635</u>		<u>-507.675</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-506.635		-507.675
Mutatie liquide middelen		<u><u>-509.058</u></u>		<u><u>-60.047</u></u>
Beginstand liquide middelen	1.851.227		1.911.274	
Mutatie liquide middelen	-509.058		-60.047	
Eindstand liquide middelen		<u><u>1.342.169</u></u>		<u><u>1.851.227</u></u>

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans per 31 december 2020

Activa

Vaste activa

	31-12 2020	31-12 2019
	<u>€</u>	<u>€</u>
1.1 Immateriële vaste activa		
Immateriële vaste activa	6.462	8.616
	<u>6.462</u>	<u>8.616</u>
	<u>Immateriële vaste activa</u>	
<i>Boekwaarde</i> <i>31-12-2019</i>	€	
Aanschafwaarde	10.770	
Cumulatieve afschrijvingen	-2.154	
	<u>8.616</u>	
<i>Mutaties</i>		
Investeringen	-	
Afschrijvingen	-2.154	
	<u>-2.154</u>	
<i>Boekwaarde</i> <i>31-12-2020</i>		
Aanschafwaarde	10.770	
Cumulatieve afschrijvingen	-4.308	
	<u>6.462</u>	
<i>Afschrijvingstermijn:</i> 5 jaar		
	31-12 2020	31-12 2019
	<u>€</u>	<u>€</u>
1.2 Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	185.843	86.142
Inventaris en apparatuur	1.731.604	1.684.752
Leermiddelen	210.498	232.585
	<u>2.127.945</u>	<u>2.003.479</u>

	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Leermiddelen	Totaal
<i>Boekwaarde</i> 31-12-2019	€	€	€	€
Aanschafwaarde	97.041	4.274.464	922.214	5.293.719
Cumulatieve afschrijvingen	-10.899	-2.589.712	-689.629	-3.290.240
	<u>86.142</u>	<u>1.684.752</u>	<u>232.585</u>	<u>2.003.479</u>

Mutaties

Investeringen	106.213	379.750	32.220	518.183
Afschrijvingen	-6.512	-321.759	-53.898	-382.169
Desinvesteringen	-	-1.516.807	-409.846	-1.926.653
Afschrijvingen desinvesteringen	-	1.505.668	409.437	1.915.105
	<u>99.701</u>	<u>46.852</u>	<u>-22.087</u>	<u>124.466</u>

Boekwaarde
31-12-2020

Aanschafwaarde	203.254	3.137.407	544.588	3.885.249
Cumulatieve afschrijvingen	-17.411	-1.405.803	-334.090	-1.757.304
	<u>185.843</u>	<u>1.731.604</u>	<u>210.498</u>	<u>2.127.945</u>

Afschrijvingstermijn:

Gebouwen en terreinen	20 jaar
Inventaris en apparatuur	4-20 jaar
Leermiddelen	8 jaar

Vlottende activa

	31-12 2020	31-12 2019
	€	€
1.5 Vorderingen		
Ministerie van OCW	614.097	576.597
Vorderingen op groepsmaatschappijen	-	40.089
<i>Overige vorderingen</i>		
INOS inz parelklas	-	117.826
Medegebruik/verhuur	20.169	26.631
Snappet borg	29.100	32.250
Waarborgsom Cosunpark	6.751	6.751
Samenwerkingsverband	85.834	22.308
UWV-uitkeringen	-	1.736
Overige vorderingen	-	3.732
<i>Totaal overige vorderingen</i>	<u>141.854</u>	<u>211.234</u>

	31-12 2020	31-12 2019
	€	€
<i>Overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	10.897	15.703
Overige overlopende activa	116.771	104.198
<i>Totaal overlopende activa</i>	<u>127.668</u>	<u>119.901</u>
Totaal vorderingen	<u><u>883.619</u></u>	<u><u>947.821</u></u>

De vordering op Stichting Snappet heeft betrekking op de betaalde borg en heeft een looptijd langer dan 1 jaar. Evenals de waarborgsom Cosunpark die ook een looptijd heeft van meer dan 1 jaar.

	31-12 2020	31-12 2019
	€	€
1.7 Liquide middelen		
Kas	434	580
Tegoeden op bankrekeningen (betaalrekeningen)	341.735	150.647
Spaarrekeningen	1.000.000	1.700.000
	<u>1.342.169</u>	<u>1.851.227</u>

Passiva

	31-12 2020	31-12 2019
	€	€
2.1 Eigen vermogen		
Algemene reserve	2.432.024	2.448.187
Bestemmingsreserves	158.942	698.848
	<u>2.590.966</u>	<u>3.147.035</u>

	Saldo 31-12-2019	Bestemmings- resultaat	Saldo 31-12-2020
Algemene reserve	2.448.187	-16.163	2.432.024
Bestemmingsreserves publiek			
Bestemmingsreserve verzuim/ERD	49.712	-49.712	-
Bestemmingsreserve BAPO	158.942	-	158.942
Bestemmingsreserve Passend Onderwijs	60.000	-60.000	-
Bestemmingsreserve bijzondere en aanvullende bekostiging	430.194	-430.194	-
Totaal bestemmingsreserves	<u>698.848</u>	<u>-539.906</u>	<u>158.942</u>
Totaal eigen vermogen	<u>3.147.035</u>	<u>-556.069</u>	<u>2.590.966</u>

Bestemmingsreserve verzuim/ERD (voorheen bestemmingsreserve mobiliteit)

Deze bestemmingsreserve is gevormd op basis van het ondernemingsplan 2016-2020 met als doel om de kosten voortvloeiend uit verzuim, die i.v.m. ERD voor eigen rekening komen, te financieren, aldus in 2020 volledig besteed.

Bestemmingsreserve BAPO

De bestemmingsreserve BAPO betreft de vrijgevallen voorziening BAPO welke bestemd is om de kosten van niet opgenomen BAPO-rechten uit het verleden te betalen. Het betreft hier uitsluitend nog niet opgenomen BAPO-rechten uit de afgelopen jaren. Deze reserve is berekend volgens de bepalingen in de RJ 271, oftewel de contante waarde van de toekomstige verplichtingen.

Bestemmingsreserve Passend Onderwijs

In 2017 en 2018 is een extra bedrag ontvangen van het samenwerkingsverband. De aanwending van deze extra middelen heeft plaatsgevonden in 2019 en 2020. (Een deel was reeds aangewend in 2018), derhalve is deze reserve ultimo 2020 nihil.

De bestemmingsreserve bijzondere aanvullende bekostiging is o.a. gevormd uit de extra subsidie van OCW en is in 2020 aangewend voor de uitbetaling van de financiële consequenties van de CAO-onderhandelingen.

	31-12 2020	31-12 2019
	€	€
2.2 Voorzieningen		
Personele voorzieningen	160.269	166.885
	<u>160.269</u>	<u>166.885</u>

	Saldo 31-12-2019	Dotatie 2020	Onttrekking 2020	Vrijval 2020	Saldo 31-12-2020
Personele voorzieningen					
Voorziening jubilea	138.893	6.890	-14.890	-	130.893
Voorziening spaarverlof	27.992	1.384	-	-	29.376
Totaal voorzieningen	166.885	8.274	-14.890	-	160.269

	Kortlopend deel < 1 jaar	Middenlang deel 1 - 5 jaar	Langlopende deel > 5 jaar	Totaal
Personele voorzieningen				
Voorziening jubilea	10.887	57.277	62.729	130.893
Voorziening spaarverlof	-	29.376	-	29.376
Totaal voorzieningen	10.887	86.653	62.729	160.269

Voorziening jubilea

De voorziening voor jubilea wordt bij opmaak van de begroting voorafgaand aan het kalenderjaar beoordeeld en berekend op basis van de op balansdatum bestaande aanspraken voor de komende tien jaren. Gebaseerd op:

- Leeftijd per medewerker
- Gehele personeelsbestand
- Jaren dienstverband per medewerker
- Omvang dienstbetrekking
- Jubileum bij 25-jarige diensttijd 50% gratificatie, bij 40-jarige diensttijd 100% gratificatie
- Gratificatie berekend op individuele salarisgegevens rekening houdend met verwachte gemiddelde salarisstijging op lange termijn en een verdisconteringsvoet.
- Berekening tegen contante waarde
- Rekening houdend met een blijfkans.

Voorziening spaarverlof

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof is een voorziening gevormd. De voorziening is opgebouwd om de kosten van de vervangers te betalen wanneer personeelsleden het gespaarde verlof opnemen. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen. Betaalde bedragen inzake spaarverlof worden ten laste van deze voorziening gebracht. Ultimo 2020 had het spaarverlof nog betrekking op 1 personeelslid.

	31-12 2020 €	31-12 2019 €
2.4 Kortlopende schulden		
Crediteuren	163.590	245.040
Belastingen en premies sociale verzekeringen	495.403	445.443
Schulden terzake van pensioenen	150.612	153.991
Schulden aan groepsmaatschappijen	785	-
Overige kortlopende schulden	3.024	2.244
Overlopende passiva	795.546	650.505
	1.608.960	1.497.223

	31-12 2020	31-12 2019
	€	€
Specificatie overige kortlopende schulden		
Netto salaris	3.024	2.244
	<u>3.024</u>	<u>2.244</u>
Specificatie overlopende passiva		
Ministerie van OCW / inhaal- en ondersteuningsprogramma	159.161	-
Ministerie van OCW / zij-instroom	50.556	-
Vakantiegeld reservering	389.974	360.735
Crediteuren transitoria	29.868	102.183
Te betalen accountantskosten	8.116	7.923
Vooruitontvangen OKV gelden	103.019	103.019
Vooruitontvangen investeringssubsidie	11.635	28.130
Overige overlopende passiva	43.217	48.515
	<u>795.546</u>	<u>650.505</u>

Model G: verantwoording subsidies OCW

Bestuur:

Brinnr:

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	De activiteiten zijn ultimo
			verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Subsidie voor studieverlof/lerarenbeurs	DL/B/110284	18-5-2009	ja
Subsidie zij-instroom	VO/1091439	13-4-2017	nee
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	IOP2-41869-PO	16-10-2020	nee

Gebeurtenissen na balansdatum

Sinds maart 2020 ondervindt Nederland ook de gevolgen van de wereldwijde pandemie van het Coronavirus. Diverse maatregelen zijn reeds genomen om de verspreiding van het virus in te dammen. De maatschappelijke impact van al deze maatregelen is op dit moment nog niet in te schatten. De financiële impact voor 2021 lijkt op dit moment voor de schoolbesturen mee te vallen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Met Veenman BV is op 10 september 2018 een huurovereenkomst voor kopieerapparatuur aangegaan voor de duur van 5 jaar en wordt daarna telkens stilzwijgend verlengd met 1 jaar. De opzegtermijn bedraagt 3 maanden.

Met ProActive Software Nederland BV is m.i.v. 18 juni 2018 een licentieovereenkomst aangegaan voor onbepaalde tijd. De opzegtermijn bedraagt 3 maanden.

Met TIG The Implementation Group is m.i.v. 18 juni 2018 een licentieovereenkomst aangegaan voor ontwikkelde software per kalenderjaar, met stilzwijgende verlenging en een opzegtermijn van 3 maanden.

De huurovereenkomst van Cosunpark 21 is ingegaan per 1 december 2018 voor de duur van 5 jaar en 1 maand, met telkens een verlenging van 5 jaar. De opzegtermijn bedraagt 12 maanden. De aanvangshuurprijs bedraagt € 79.700 voor 5 schoolbesturen, Bredesaam en Building Breda.

Met de gemeente Breda is een overeenkomst tot in gebruikgeving van ruimten voor onderwijs in basisschool het Noorderlicht, Cornelis Florisstraat 25 te Breda aangegaan. De jaarlijkse bruikleenvergoeding is gelijk aan een deel van de ontvangen groepsafhankelijke vergoeding van het ministerie. Bij aanvang in 2013 was dit een bedrag van € 10.360. Het bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd. Beëindiging vindt plaats na ondertekening van een verklaring door beide partijen.

Met de gemeente Breda is een overeenkomst tot in gebruikgeving van ruimten voor onderwijs in de Brede School de Mandt, Kriekenstraat 43 te Teteringen aangegaan. De jaarlijkse bruikleenvergoeding is gelijk aan een deel van de ontvangen groepsafhankelijke vergoeding van het ministerie. Bij aanvang in 2013 was dit een bedrag van € 7.130. Het bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd. Beëindiging vindt plaats na ondertekening van een verklaring door beide partijen.

Met Kober Beheer BV is een huurovereenkomst aangegaan met betrekking tot het in de multifunctionele accommodatie De Neel te Prinsenbeek gevestigde kinderdagverblijf, peuterspeelzaal en buitenschoolde opvang. De ingangsdatum van de overeenkomst was 1 juli 2010 en is voor de duur van 10 jaar aangegaan. De overeenkomst kan stilzwijgend verlengd worden. De aanvangsprijs bedroeg € 1.567 per maand bij aanvang van de overeenkomst, met een jaarlijkse indexering.

Met Kober Beheer BV is een huurovereenkomst aangegaan met betrekking tot het in het pand gelegen aan Straatweide 30 te Prinsenbeek gevestigde kinderdagverblijf, peuterspeelzaal en buitenschoolde opvang. De ingangsdatum van de overeenkomst was 1 juli 2010 en is voor de duur van 10 jaar aangegaan. De overeenkomst wordt telkens met 5 jaar verlengd en heeft een opzegtermijn van 6 maanden.

Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten 2020

Baten

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
3.1 (Rijks)bijdragen Ministerie van OCW			
Rijksbijdrage lumpsum	8.774.699	8.347.160	8.474.396
Rijksbijdragen MI	1.578.578	1.559.578	1.575.967
Rijksbijdragen P&A-beleid	1.758.519	1.751.479	1.649.567
Inhouding OCW/correctie inhouding	6.456	-	-9.487
Bijzondere en aanvullende bekostiging	-	-	208.425
Overige subsidies Ministerie van OCW	519.266	442.466	442.877
Rijksbijdragen SWV	668.475	739.329	685.124
Totaal (Rijks)bijdrage Ministerie van OCW	<u>13.305.993</u>	<u>12.840.012</u>	<u>13.026.869</u>

Het verschil tussen de begroting en de realisatie wordt veroorzaakt door de indexering die OCW met terugwerkende kracht heeft berekend. Bij het opmaken van de begroting 2020 was deze indexering nog niet bekend. De bijzondere en aanvullende bekostiging ontvangen in 2019 was éénmalig.

3.2 Overige overheidsbijdragen

Gemeentelijke vergoeding materieel	75.273	45.191	133.673
Gemeentelijke vergoeding personeel	115.454	113.808	149.391
Totaal overige overheidsbijdragen	<u>190.727</u>	<u>158.999</u>	<u>283.064</u>

De vrijval vanuit de OKV gelden heeft in 2020 niet plaatsgevonden, dit in tegenstelling tot 2019.

3.5 Overige baten

Verhuur onroerende zaken	124.335	143.850	110.080
Detachering personeel	85.834	72.500	106.344
Ouderbijdragen	20.975	22.500	25.101
Overige vergoedingen personeel	2.646	-	41.159
Sponsoring/buitenschoolse activiteiten	13.113	31.000	34.362
Winst bij verkoop activa	-	-	3.535
Overige	61.045	61.800	49.906
Totaal overige baten	<u>307.948</u>	<u>331.650</u>	<u>370.487</u>

Lasten

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
4.1 Personele lasten			
Lonen en salarissen	11.725.790	10.614.772	10.557.043
Dotatie voorziening jubilea	6.890	20.000	27.998
Dotatie voorziening spaarverlof	1.384	-	-
Personeel niet in loondienst	260.377	239.250	264.292
Nascholing	113.912	111.500	122.599
Reis- en verblijfskosten	116.516	32.100	115.541
Kosten arbodienst	34.941	31.300	21.703
Overige	92.778	104.093	141.400
	<u>12.352.588</u>	<u>11.153.015</u>	<u>11.250.576</u>
Overige uitkeringen (-/-)	-145.382	-	-80.399
Totaal personele lasten	<u><u>12.207.206</u></u>	<u><u>11.153.015</u></u>	<u><u>11.170.177</u></u>

Specificatie Lonen en salarissen

Lonen en salarissen	8.867.369	8.272.179	7.850.618
Sociale lasten	1.228.863	1.292.606	1.095.188
Premies Participatiefonds	339.514	-	304.283
Premies Vervangingsfonds	11.095	-	16.736
Pensioenlasten	1.326.427	1.079.394	1.316.367
	<u>11.773.268</u>	<u>10.644.179</u>	<u>10.583.192</u>
Doorbelaste salariskosten	-47.478	-29.407	-26.149
	<u><u>11.725.790</u></u>	<u><u>10.614.772</u></u>	<u><u>10.557.043</u></u>

De toename in de salariskosten wordt o.a. veroorzaakt door een hoger aantal FTE's en CAO-afspraken.

Aantal FTE's	FTE's 2020	FTE's 2019
OP	132,191	128,230
OOP	22,875	19,701
DIR	8,262	10,278
	<u><u>163,328</u></u>	<u><u>158,209</u></u>

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
4.2 Afschrijvingslasten			
Immateriële vaste activa	2.154	2.154	2.154
Gebouwen en terreinen	6.512	6.032	3.819
Inventaris en apparatuur	321.759	320.232	256.783
Leermiddelen	53.898	60.884	53.226
Verlies bij verkoop activa	11.548	-	-
Totaal afschrijvingslasten	<u><u>395.871</u></u>	<u><u>389.302</u></u>	<u><u>315.982</u></u>

Eind 2020 heeft een inventarisatie plaatsgevonden, waarbij activa die niet meer aanwezig was op de scholen volledig buiten gebruik is gesteld in de administratie. Dit heeft geleid tot een verlies van € 11.548.

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
4.3 Huisvestingslasten			
Huur	49.152	44.700	48.945
Onderhoud	319.021	335.500	340.558
Energie en water	205.086	171.910	181.689
Schoonmaakkosten	270.567	237.000	232.862
Heffingen	40.112	28.500	29.564
Tuinonderhoud	2.811	12.300	2.629
Overige huisvestingslasten	6.252	10.300	11.198
Totaal huisvestingslasten	893.001	840.210	847.445

De maandelijkse kosten van het schoonmaakbedrijf zijn fors gestegen door uitgebreidere werkzaamheden. Over het algemeen kan gesteld worden dat er voor huisvestingslasten te krap begroot wordt.

4.4 Overige instellingslasten

Administratie en beheer	172.238	152.150	157.716
Accountantskosten	16.232	16.300	15.846
Telefoon- en portokosten e.d.	9.450	12.000	9.441
Deskundigheidsadvies	7.048	17.500	28.341
Verzekeringen	6.648	8.720	8.341
Vergoeding bestuursleden/bestuurkosten	32.707	40.000	28.479
Abonnementen/documentatie	799	1.250	1.377
Contributies	43.059	30.675	35.089
Overige administratie- en beheerslasten	1.199	3.050	4.022
Culturele vorming	11.301	36.550	28.675
Public relations en marketing	18.057	29.500	9.776
Sportdag/vieringen/reizen/excursies	12.122	39.950	15.087
GMR/MR/OR	6.035	8.674	8.076
Representatie overig/derden	2.549	3.950	2.239
Bestedingen tussenschoolse opvang	5.594	15.200	7.497
Bestedingen diverse buitenschools/ouderbijdrage	20.160	11.000	26.058
Uitgaven overige projecten	3.979	400	134.239
Overige instellingslasten	3.432	18.100	7.505
Totaal overige instellingslasten	372.609	444.969	527.804
Accountantshonoraria specificatie:			
Controle van de jaarrekening	16.232	16.300	15.846
	16.232	16.300	15.846

4.4.2 Leermiddelen

Leermiddelen	233.795	239.550	244.161
Inventaris en apparatuur	255.097	232.900	195.041
Totaal leermiddelen	488.892	472.450	439.202

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
5. Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	10	-	10
	<u>10</u>	<u>-</u>	<u>10</u>
Financiële lasten			
Bankkosten/rentelasten	3.168	2.475	3.626
	<u>3.168</u>	<u>2.475</u>	<u>3.626</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-3.158</u></u>	<u><u>-2.475</u></u>	<u><u>-3.616</u></u>

(Voorstel) bestemming resultaat baten en lasten

De verdeling van het enkelvoudige exploitatiesaldo over 2020 is, vooruitlopend op de goedkeuring door de Raad van Toezicht, al in deze jaarrekening verwerkt.

Het enkelvoudige negatieve resultaat van Stichting Markant Onderwijs ad € 556.069 over 2020 is als volgt verdeeld:

	€
Algemene reserve	-16.163
Bestemmingsreserve verzuim/ERD	-49.712
Bestemmingsreserve Passend Onderwijs	-60.000
Bestemmingsreserve bijzondere en aanvullende bekostiging	-430.194
	<u>-556.069</u>

D OVERIGE GEGEVENS

accountants
onderwijs & kinderopvang

Bogert 16, 5612 LZ Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting Markant Onderwijs
Cosunpark 21
4814 ND BREDA

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Markant Onderwijs te BREDA gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Markant Onderwijs op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2020;
- (2) de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2020; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Markant Onderwijs zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Bogert 16, 5612 LZ Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Bogert 16, 5612 LZ Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Bogert 16, 5612 LZ Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Bogert 16, 5612 LZ Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen.

Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 21 juni 2021
Wijs Accountants

Was getekend: Drs. A.A.J. Vogels RA

Kenmerk: 2021.0172.conv

Ondertekening van de jaarrekening

J.A. van Dijk
voorzitter RvT

was getekend

J. van Knijff
bestuurder

was getekend

Breda, d.d.28 juni 2021

BIJLAGE

E1 Gegevens rechtspersoon per 31 december 2020

* Bestuursnummer **41869**
 * Naam en adres van de instelling Stichting Markant Onderwijs
 Cosunpark 21
 4814 ND Breda
 * Telefoonnummer 076-5289360
 * E-mailadres info@markantonderwijs.nl
 * Internetsite www.markantonderwijs.nl
 * Contactpersoon jaarverslag ONS Onderwijsbureau, dhr E.V. Cools
 * Telefoonnummer contactpersoon 088-8504771
 * E-mailadres contactpersoon e.cools@onsonderwijsbureau.nl
 * Administratiekantoor ONS Onderwijsbureau
 * AK-nummer 401

* Brin-nummer + NAW gegevens scholen:

06BB	Openbare basisschool De Klokkebei	Sterstraat 1	4851 BG	ULVENHOUT
11SJ	Openbare basisschool De Tweesprong	Kapelstraat 15	4817 NX	BREDA
12LV	Basisschool Het Noorderlicht	Cornelis Florisstraat 25	4827 CN	BREDA
18GP	Openbare basisschool De Springplank	Kriekenstraat 43	4847 HE	TETERINGEN
21PP	Openbare basisschool De Wildert	Twaalfbunder 2	4823 BJ	BREDA
23PD	Montessori + Breda dislokatie: Montessori + Prinsenbeek	Jan Nieuwenhuyzenstraat 15 Straatweide 30	4818 RH 4841 ND	BREDA PRINSENBEEK
24BE	Openbare basisschool De Toermalijn	Zuster Boomaarsstraat 4	4854 KE	BAVEL

* Bestuursnummer **59984**
 * Naam en adres van de instelling Stichting Vrije School Breda
 Cosunpark 21
 4814 ND Breda
 * Telefoonnummer 076-5289360
 * E-mailadres info@vrijeschoolbreda.nl
 * Internetsite www.vrijeschoolbreda.nl
 * Contactpersoon jaarverslag ONS Onderwijsbureau, dhr E.V. Cools
 * Telefoonnummer contactpersoon 088-8504771
 * E-mailadres contactpersoon e.cools@onsonderwijsbureau.nl
 * Administratiekantoor ONS Onderwijsbureau
 * AK-nummer 401

* Brin-nummer + NAW gegevens school:

06OZ	Rudolf Steinerschool	Minckelerstraat 27	4816 AD	BREDA
------	----------------------	--------------------	---------	-------